

ZBERATEL'® 2009

9

Ročník XV.
1,95 € / 59 Sk

ISSN 1335-8693

MESAČNÍK PRE ZBERATEĽOV • ODBORNÉ ČLÁNKY • INFORMÁCIE • INZERCIA

Idylický
obraz
z noviniek
našich
susedov
(6)

Z PONUKY FIRMY ZBERATEL'

Hlucháň
ako
lovná
zver –
dnes už
chráne-
ný (23)

Ponuka aj
s akciou
(40 – 41)

Aténska tetradrachma s vyobrazením sovy (32 – 34)

Prísť takto na „rande“ vzbudí určite obdiv... (13 – 15)

Naozaj unikát? (35)

Staropramen s novým logom (29 – 32)

Tajomný podzemný svet (26 – 28)

Vážení čitatelia,

keď sme v úvodníku predchádzajúceho čísla písali o tom, že časopis má pevný kalendár a termíny sú neúprosné, netušili sme problémy, ktoré sa vyskytnú hneď s prípravou ďalšieho čísla. Problémy sú síce na to, aby sa riešili, ale niekedy ani najväčšia snaha nezmôže proti času nič spraviť. Ten sa nedá zastaviť, ani spomaliť. V dovolenkovom období musíme prihliadať aj na prispievateľov, a boli sme nútení tolerovať niektoré meškajúce príspevky... Za menšie oneskorenie vydania sa

K septembrovému číslu Zberateľa

preto ospravedľujeme, a zároveň aj za chýbajúce state, ktoré pre krátkosť času nebolo možné redakčne spracovať. Ale zameškané určite doženieme.

Keď dostanete do rúk časopis, bude práve po pražskom Sbérateli. Veríme, že ste využili možnosť návštevy, potešíme sa, keď sa podelite s nami o vaše dojmy. Kto sa nedostal do Prahy, bude mať možnosť vybrať si z pripravovaných zberateľských stretnutí, ktorých počet opäť pribúda...

Oživiť sme mohli aj rubriku o našich novinkách, lebo Slovenská pošta vydala známku k BIB a aj niekoľko celín, medzi nimi novú obálku s novou výplatnou hodnotou. Pripravuje sa aj viacero akcií na privítanie spoločného vydania s Rakúskom. Tradične venujeme priestor aj novinkám našich susedov.

V dnešnom čísle pokračujeme ďalšou časťou (už 14.) úspešného seriálu o zberateľstve pohľadníc, Malej školy filokartie, keď A. Urminský podrobnejšie opisuje zbieranie pohľadníc s témou technika. Spoločné vydania (15) sa preniesli do morských hĺbok. D. Evinic z poštovej histórie ponúka príspevok o poštových tlačivách. J. Solava v pokračujúcom seriáli o operenoch – spoločníkoch človeka predstavuje hlucháňa. Štúdia J. Čtvrtečku o košických háččoch sa venuje ďalším znakom, pomocou ktorých presne identifikoval rozloženie háččok na tlačovej doske. R. Klíma pripomína 65. výročie SNP v spojení s filatelistickými dokumentmi. Na pozadí zberateľských materiálov sa venujeme aj Univerzite Komenského, ktorá oslávila 90 rokov trvania. Numizmatikom prináša E. Mínarovičová príspevok o tematickej rozmanitosti starovekých gréckych mincí. Z oblasti iných zberateľských odborov prinášame príspevok P. Nahodila k 140. výročiu pivovaru Staropramen.

V čísle je aj niekoľko ďalších zaujímavých príspevkov, inzercia a tradičná ponuka zaujímavých námetov.

Veríme, že vám Zberateľ na chvíľu oddychu priniesie veľa zaujímavého čítania.

Vaša redakcia

ZBERATEL[®]

Ročník XV. • 2009 • Číslo 9 • Cena 1,95 €

Z OBSAHU / CONTENTS / INHALT

- **Novinky Slovenskej pošty** / New issues of Slovak Post / Neuheiten der Slowakischen Post (3-6)
- **Z noviniek našich susedov** / Some new items of our neighbours / Aus Neuigkeiten unserer Nachbarn (6-9)
- **J. Čtvrtečka: Košický háčček – rozlíšenie háččkových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XVIII)** / Souvenir sheet of Košice - recognition of souvenir sheet fields according to the true position on printing plate / Block Košice – Blockfeldunterscheidung nach genauer Position auf der Druckplatte (11-12)
- **A. Urminský: Malá škola filokartie (14)** / Short course of postcard collecting / Grundsichule des Ansichtskartensammeln (13-15)
- **D. Evinic: Poštové tlačivá v tvare lístka** / Postal forms in the shape of a small card / Postzettel als Scheinform (18-20)
- **R. Klíma: SNP vo filatelii** / Slovak National Uprising in philately / Slowakische Nationalaufstand in Philatelie (21-22)
- **J. Solava: Operence – spoločníci človeka – hlucháň obyčajný** / Birds – companions of people – Capercaillie / Vögel – Gesellschafter des Menschen – Auerhahn (21-22)
- **P. Nahodil: Staropramen má 140 rokov** / Staropramen is 140 years old / Staropramen ist 140 Jahre alt (23-25)
- **dn: Spoločné vydania (15): Unikátny morský život** / Joint issues: Unique sea life / Gemeinschaftsausgaben – Unikates Meeresleben (26-28)
- **E. Mínarovičová: Tematická rozmanitosť starovekých gréckych mincí a ich interpretácia** / Topical diversity of ancient Greek coins and their interpretation / Thematische Diversität der uralten griechischen Münzen und Interpretation (32-35)

ZBERATEĽ[®]

Mesačník pre filatelistov, numizmatikov, filokartistov, zberateľov telefónnych kariet a iných predmetov zberateľského záujmu

■ **Vydavateľ:** Anton Kulhánek, Bratislava. Registračné číslo časopisu: MK 1188 / 95 zo dňa 1. 2. 1995 | ISSN 1335-8693

■ **Adresa redakcie:** ZBERATEĽ, Račianska 17, 831 02 Bratislava, ☎ 0902 249 351, e-mail: zberatel.redakcia@chello.sk.

■ **Redakčná rada:** RNDr. Milan Antala, dr. Ondrej Földes, Ing. Marian Jobek, Ing. Miroslav Gerec, PhDr. Elena Minarovičová (predsedníčka), Mgr. Antónia Paulinyová, RNDr. Michal Zika a dr. Severín Zrubec (čestný predseda).

■ **Redakcia:** Ing. Peter Malík, PhD. - šéfredaktor, Antonín Kulhánek - člen redakcie, Martina Đurkáčová - grafická úprava, RNDr. Milan Antala - jazyková úprava, Mgr. Pavol Ondráška - preklad do angličtiny.

■ **Cena a predplatné:** Cena za jeden výtlačok **1,95 €**/59 Sk. Pri odbere 11 ks a viac vydavateľ poskytuje 20% zľavu. Celoročné predplatné na rok 2009 (vrátane poštovného): Pre abonentov zo Slovenskej republiky **19,50 €**/590 Sk, pre abonentov z Českej republiky **34,95 €**/860 Kč, pre abonentov z ostatnej Európy **41,49 €**/1250 Sk, pre abonentov zo zámorských krajín 83 USD (53,11 €).

■ Zasielanie príspevkov a inzerátov: Články napísané strojom, na počítači (PC formát WORD) zasielané elektronickou poštou, na CD, prinesené v USB kľúči alebo čitateľne napísané ručne. Obrazové podklady na ilustráciu formou zapožičania originálov na základe dohody, elektronickou cestou naskenovaných obrázkov (formát BMP, JPG alebo TIF, min. 300 dpi) alebo zaslaním kvalitnej reprodukcie.

Redakcia si vyhradzuje právo uverejniť aj príspevky, s ktorých obsahom sa nestotožňuje. Nevýžiadané rukopisy redakcia nevracia.

■ **Tlač:** Tlačiareň KOMPRINT, Borinská 8, 841 03 Bratislava 47, ☎ 02/6446 2403, fax: 02/6446 2404, e-mail: komprint@mail.eurotel.sk, www.komprint.com

■ **Číslo 9/2009:**
Redakčná uzávierka 26. augusta 2009
Do tlače dané 21. augusta 2009
Dátum vydania 3. septembra 2009

INFORMÁCIE O SLUŽBÁCH ZBERATEĽA

INZERÁTY

Cena jedného aj načatého riadka inzerátu je 0,83 € / 25 Sk. Za zvýraznenie rámečkom účtujeme príplatok 1,16 € / 35 Sk Na trikrát opakovaný inzerát poskytujeme zľavu 30%. Abonentí časopisu majú v každom čísle prvých 5 riadkov inzerátu zdarma. Úhradu inzerátu, resp. potvrdenku o úhrade treba zaslať na adresu redakcie najneskôr so znením inzerátu. V záujme uverejnenia presného znenia inzerátov žiadame ich písať na stroji (počítači) alebo čitateľne paličkovým písmom. Za obsah zodpovedá podávateľ, inzeráty vecne neupravujeme a uverejňujeme ich v došlom poradí.

KOMERČNÉ INZERÁTY A REKLAMY

Cenu za uverejnenie plošných komerčných inzerátov a reklám na vnútorných čiernobielych stranách podľa dodaných predlôh účtujeme podľa požadovanej veľkosti plochy:

Celá strana A5 (128 x 180 mm)	106,22 €/3 200 Sk
Polovica strany A5 (128 x 90 mm)	63,06 €/1 900 Sk
Štvrtina strany A5 (64 x 90 mm)	33,19 €/1 000 Sk
Jedna osmina strany A5 (64 x 45 mm)	18,25 €/550 Sk

Pokiaľ nie je dohodnuté inak, redakcia si vyhradzuje právo rozhodnúť o mieste uverejnenia reklamy v časopise. Grafickú úpravu reklám, uverejnenie reklám na farebnej strane a iné neštandardné požiadavky, účtujeme podľa osobitného sadzobníka alebo na základe dohody.

OZNAMY O PODUJATIACH

Informácie nekomerčného charakteru o výmenných schôdkach, burzách a zberateľských stretnutiach sú uverejňované bezplatne.

PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

V tejto rubrike ponúkany materiál možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava, ☎ 02 44 250 149, 0911 250149, e-mail: zberatel@chello.sk, v dňoch pondelok až piatok od 10.00 do 18.00 hod. Ponúkaný materiál možno objednať aj písomne, prípadne telefonicky. K cenám účtujeme poštovné a balné. Ceny ponúkaných materiálov platia (pokiaľ nie je uvedené inak) vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu Zberateľ alebo do vypredania zásob. Abonentom časopisu poskytujeme na ponúkaný tovar zľavu 5%.

PLATBY ZO ZAHRANIČIA

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- z Českej republiky: na účet Anton Kulhánek, číslo účtu 147 1883 123/0800, Česká spořitelna, pobočka Trutnov, do správy pre prijímateľa uveďte meno a druh platby
- z ostatných štátov Európy a Záhoria: na účet Anton Kulhánek-Zberateľ, číslo účtu 0170170280/0900, Slovenská sporiteľňa, a. s., Bratislava, IBAN: SK66 0900 0000 0001 70170280 BIC: GIBASK BX

PLATBY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

za predplatné časopisu Zberateľ a za objednaný materiál

- peňažnou poukážkou typu H v hotovosti na adresu predajne Zberateľ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,
- peňažnou poukážkou typu U v hotovosti na účet číslo: 0170170280/0900; vo variabilnom symbole uveďte číslo zo spravidelného listu k zasielanému tovaru,
- prevodom z účtu na náš účet č. 0170170280/0900; v správe pre prijímateľa uveďte predmet platby, v prípade predplatného uveďte adresu, na ktorú máme časopis poslať.

Zberateľ, Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava 3

☎ **02/44 250 149**, e-mail **zberatel@chello.sk**

Otváracie hod.: pondelok až piatok 10.00 – 18.00 hod.

Kontakt na redakciu: **zberatel.redakcia@chello.sk**

NOVÉ SLOVENSKÉ POŠTOVÉ ZNÁMKY A INÉ ZBERATEĽSKÉ MATERIÁLY

■ Bienále ilustrácií Bratislava 2009

Slovenská pošta, a. s., vydala 14. 8. 2009 známku **Bienále ilustrácií Bratislava 2009**. Označenie T2 50g zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku.

Poštovú známku rozmerov 26,5 x 44 mm vrátane perforácie (na výšku) technikou jednofarebnej rotačnej ocelotlač vytláčila Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s., na tlačových listoch s 50 známkami v náklade 4 mil. kusov.

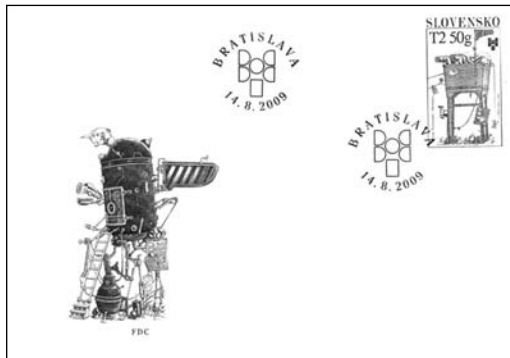
Obraz známky tvorí časť motívu ilustrácie z knihy pod názvom „Es war finster und merkwürdig still“ od nemeckého ilustrátora Einara Turkowského, ktorú medzinárodná porota ocenila na 21. ročníku BIB 2007.

Autorom grafickej úpravy známky a FDC je Lubomír Krátky. Rytcami známky sú Mgr. art. Juraj Vítek (ktorý je aj autorom líniovej rozkresby) a František Horniak. Znamka má kat. číslo 458.

Súčasne s poštovou známkou bola vydaná obálka dňa vydania s pečiatkou FDC s dátumom 14. 8. 2009 s domicilom Bratislava. Na FDC je zobrazená druhá časť ocenennej ilustrácie. Námetom FDC pečiatky je logo BIB. FDC vytláčila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava jednofarebnou ocelotlačou z plochej platne v náklade 3 300 kusov.

Autorom líniovej rozkresby FDC je Mgr. art. Juraj Vítek, autorom rytiny FDC je Mgr. art. Lubomír Zálec.

Bienále ilustrácií Bratislava (BIB) je medzinárodná súťažná výstava originálov ilustrácií detských kníh. Dielo reprodukované na známke je knižná ilustrácia, ktorú medzinárodná porota ocenila na 21. ročníku BIB 2007. Na tomto bienále sa zúčastnilo 387 ilustrátorov z 38 krajín. Grand prix získal nemecký ilustrátor Einar Turkowski. Motív ilustrácie je vybraný z ocenennej knihy pod názvom Es war finster und merkwürdig still, ktorá

bola publikovaná vo vydavateľstve Atlantis vo Švajčiarsku. Na predchádzajúcom ročníku BIB sa porota odklonila od experimentov akéhokoľvek typu, obišla výrazné farebné ilustrácie a orientovala sa na nenápadnú čiernobielu kresbu trpezlivo vycizelovanú do detailov, so zmyslom pre technicky bravúrne kresliarske majstrovstvo, so schopnosťou stavať na kontraste svetla a tieňa a náklonnosťou k drobnokresbe prvkov. Ocenila predovšetkým skrytý humor, nápad, precíznosť a vizuálnu nevtieravosť výjavu.

■ COB: Veľkomoravský šperk

Slovenská pošta, a. s., vydala 21. 8. 2009 celinový obálku s vytlačou známku nominálnej hodnoty 40 centov (12 Sk). Ide o základnú sadzbu za list druhej triedy do 50 g v tuzemskom styku, platnú od 1. júla 2009.

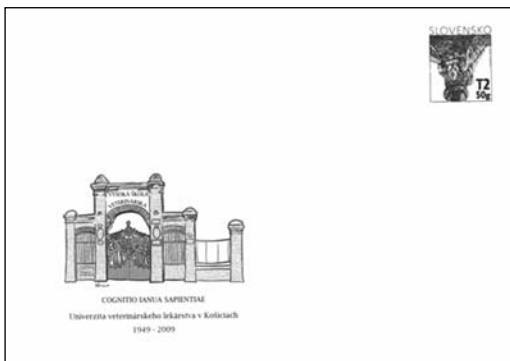

Autorom výtvarného návrhu známky je akad. mal. Peter Augustovič. Motívom známky, patriacej do emisného radu Kultúrne dedičstvo Slovenska: predrománske a románske pamiatky, je typický veľkomoravský šperk z 9. storočia, tzv. gombík, ktorý pochádza z pohrebiska

na „Kopečnici“ pri Skalici. Známkou na celinový obálku vytlačila tlačiareň TAB, s. r. o., Bratislava, líniovou tlačou z hĺbky z plochej platne. Registračné číslo celinovej obálky je 100 COB 100/09.

■ COB: 60. výročie založenia univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach 1949 – 2009

Pri príležitosti 60. výročie založenia univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach Slovenská pošta vydala 25. augusta 2009 celinový obálku s vytlačenou známkou so symbolom nominálnej hodnoty T2 50g, čo zodpovedá sadzbe za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku.

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach je jedinou inštitúciou svojho druhu v Slovenskej republike. V súčasnosti poskytuje vzdelanie v študijných programoch Všeobecné veterinárske lekárstvo, Hygiena potravín, Kynológia, Bezpečnosť krmív a potravín a Farmácia.

Prvé snahy o založenie vysokej školy veterinárskej na Slovensku sa objavili koncom roka 1939 v dôsledku závažných zmien na vysokých školách v Čechách. 17. 11. 1939 vydal ríšsky protektor v Čechách a na Morave von Neurath povestný príkaz na zatvorenie českých vysokých škôl, a to pôvodne na tri roky. Zatvorenie však trvalo až do skončenia druhej svetovej vojny. V dôsledku toho sa dostali veterinárni medici na Vysokú školu veterinárskej v Brne a ďalší záujemcovia o toto štúdium zo Slovenska do kritickej situácie. Na Slovensku vysoké školy pôsobili ďalej, veterinárska fakulta tu však nebola.

Na návrh ministerstva školstva zvolali 18. decembra 1939 poradu zainteresovaných a dohodli sa na zriadení Veterinárskej fakulty v rámci Slovenskej univerzity. Návrh na vytvorenie veterinárskej školy sa nakoniec neschválil s tým odôvodnením, že pre štát je výhodnejšie, ak záujemcovia budú študovať na štátne štipendiá v zahraničí.

Po skončení 2. svetovej vojny sa druhýkrát objavil návrh na založenie VŠV na Slovensku, a to v stanovisku Slovenskej zverolekárskej komory v roku 1945.

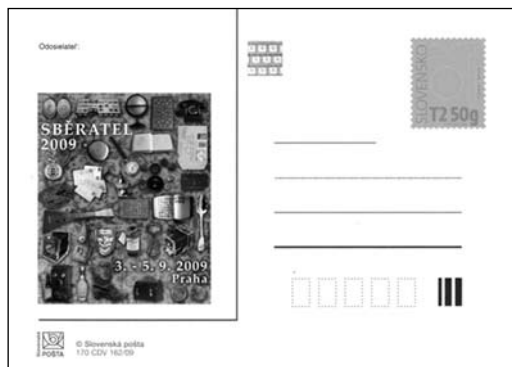
Ladislav Novomeský zaslal 17. 5. 1949 prípis Predsedníctvu ÚV KSS, v ktorom sa prihovárал za zriadenie VŠV na Slovensku. Poukázal na to, že v Čechách chcú štyri mestá založiť takúto školu. Odporúčal prijať návrh na zriadenie VŠV v Košiciach a predsedníctvo žiadalo súhlas.

Nakoniec Povereníctvo školstva, vied a umení 19. júla 1949 rozhodlo o zriadení Vysoké školy zverolekárskej v Košiciach od študijného roku 1949/1950.

Autor prítlače je Zsolt Lukács.

■ CDV: Sběratel 2009

Pri príležitosti konania medzinárodného veľtrhu Sběratel a účasti na ňom formou predajného stánku, Slovenská pošta, a. s., vydala 3. 9. 2009 poštový lístok s vytlačenou známkou „Architektúra predrománskeho a románskeho obdobia“ so symbolom nominálnej hodnoty T2 50 g (poštová sadzba za list 2. triedy do hmotnosti 50 g v tuzemskom styku – v súčasnosti 40 centov).

Motívom prítlače sú rôzne predmety zberateľského záujmu. Autor výtvarného návrhu prítlače je Adrian Ferda. Registračné číslo poštového lístka je 170 CDV 162/09.

Ivan Schurmann a Vladimír Droppa vystavujú v Záhorskom múzeu v Skalici

Akad. maliar, grafik, tvorca poštových známok, ilustrátor kníh **Ivan Schurmann** spolu s výtvarníkom **Vladimírom Droppom** sa 14. augusta 2009 predstavili v Skalici na spoločnej výstave výberom z diela. Záhorské múzeum poskytlo obom umelcom výstavný priestor

Záhorské múzeum v Skalici

s možnosťou prezentovať voľný výber zo svojich prác uplynulých rokov. Výstava potrvá do 6. septembra 2009. Na slávnostnej vernisáži sa zúčastnili zástupcovia mesta, vydavateľa poštových známok, filatelisti, mnoho priateľov a známych a ďalších záujemcov o výtvarné umenie.

Ivan Schurmann sa narodil 28. júna 1935 v Bratislave. V rokoch 1951 až 1955 študoval na Vyššej škole umeleckého priemyslu v Bratislave, v rokoch 1956 – 1962 na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde absolvoval štúdium u prof. Vincenta Hložníka. Žije a tvorí v Plaveckom Štvrtku pri Bratislave a venuje sa komornej maliarskej tvorbe, slovenskej známkovej tvorbe, voľnej grafike a kresbe. Samostatne vystavoval vo väčšine európskych krajín i v zámorí. Za svoje tvorbu získal množstvo ocenení. Je autorom výtvarného návrhu známky s portrétom Ivana Gašparoviča, ktorú vydala Slovenská pošta, a. s., pri príležitosti inaugurácie za prezidenta SR.

Vladimír Droppa sa narodil 17. decembra 1947 v rodine významného výtvarníka, monumentalistu a výtvarného pedagóga Vladimíra Droppu v Bratislave. Súkromne študoval výtvarnú teóriu, techniky, dejiny umenia a monumentálnu maľbu u svojho otca a u doc. Jána Matejku v rokoch 1962 – 1973. Zároveň sa podieľal na realizácii otcových monumentálnych diel. Grafické

techniky a komornú maľbu študoval u Františka Šestáka. V roku 1970 absolvoval štúdium na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Žije v Bratislave. Výtvarnej tvorbe a výstavnej činnosti sa venuje na území Slovenska. Do Skalice priniesol svoje maľby prírody, zátišia i figurálne motívy. Neoddeliteľnou časťou jeho tvorby sú sakrálne témy.

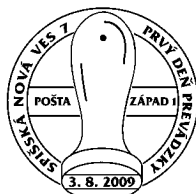
Organizátor výstavy pripravil aj poštový lístok s prílačou, na ktorej je motív zo známkovej tvorby Ivana Schurmana.

(spracoval -pem-)

PREHLAD PRÍLEŽITOSTNÝCH PEČIATOK

august – september 2009

dátum, domicil, text pečiatky, autor, farba

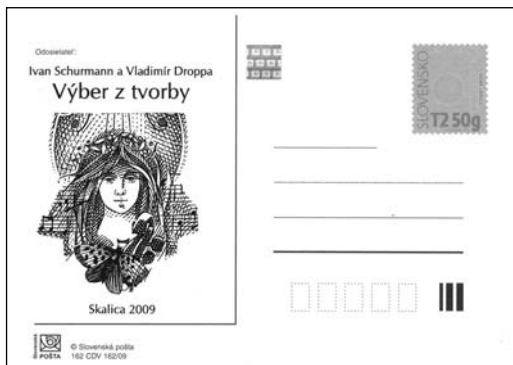
- 03. 08. 2009 Spišská Nová Ves 7: **POŠTA ZÁPAD 1 – PRVÝ DEŇ PREVÁDZKY** • Marián Kellner • čierna
- 08. 08. 2009 Holíč: **240 ROKOV VZNIKU C.K. POŠTY V HOLÍČI** • Tomáš Langer • čierna

- 28. 08. 2009 Jacovce: **MIROSLAV ŠATAN – STANLEY CUP** • Ján Lacko • modrá
- 07. 09. 2009 Bratislava 1: **UVEDENIE POŠTOVEJ ZNÁMKY BIB 2009** • Adrian Ferda • čierna

- 04. 09. 2009 Bratislava 1: **BIENÁLE ILLUSTRÁCIÍ BRATISLAVA** • František Horniak • čierna
- 12. 09. 2009 Ivanka pri Dunaji: **800. VÝROČIE PRVEJ PÍŠMNEJ ZMIENKY** • Elo Chamiti • čierna

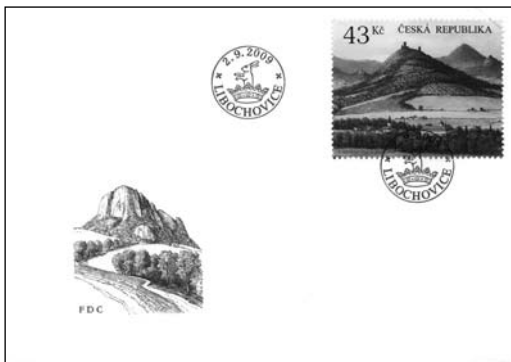

Z NOVINIEK NAŠICH SUSEDOV

Česká republika

Česká pošta vydala 2. septembra 2009 (o týždeň skôr ako predpokladal emisný plán) v emisii České stredohorie – treťohorná vulkanická krajina, hárček s jednou známkou nominálnej hodnoty 43 Kč.

České stredohorie sa rozkladá na severozápade Čiech pri dolnom toku rieky Labe, ktorá ho rozdeľuje na dva geomorfologické celky – Verneřický na pravom brehu a Milešovský na ľavom brehu. České stredohorie je najmohutnejším prejavom sopečnej činnosti v Čechách, i keď svojou rozlohou 1266 km² patrí k menším orografickým celkom. Je nápadné sopečnými kužeľovitými vrchmi, ktoré sa začali zdvíhať z pieskovcového

podložia v mladších treťohorách v miocéne asi pred 23 miliónmi rokov.

Najvyšším bodom pohoria je vrchol Milešovky (837 m), najnižším hladina Labe (122 m), čo predstavuje výškový rozdiel 715 m. Vulkanický masív Stredohoria je budovaný takmer z troch štvrtín horninami čadičovými, ďalej trachytickými a andezitickými. Z mineralogického hľadiska je táto oblasť známa výskytom českého granátu na Třebenicku a Třebívlicku.

Pestrosť geologických pomerov a klimatických podmienok umožňuje výskyt širokého spektra rastlinných i živočíšnych druhov. Viac ako 160 druhov živočíchov patrí medzi zvlášť chránené, z toho je 66 veľmi a 39 kriticky ohrozených. České stredohorie je od r. 1976 chránenou krajinou oblasťou na ploche 1063,17 km².

Na hárčeku je pohľad z južného brehu rieky Ohře od obce Brníkov na panorámu Českého stredohoria. Do popredia vystupuje čadičový vrch so zrúcaninou hradu Hazmburk a ranobarokový zámok v Libochoviciach,

ktoré sú zobrazené na známke. V pozadí obzor ohraničujú (zľava) Solanská hora, Hrádek, Lipská hora, Milešovka, Košťál, Kletečná a Lovoš. Táto malebná krajina okúzliť aj maliara Emila Fillu, ktorý v rokoch 1950 – 1952 tvoril panoramatické obrazy Českého stredohoria.

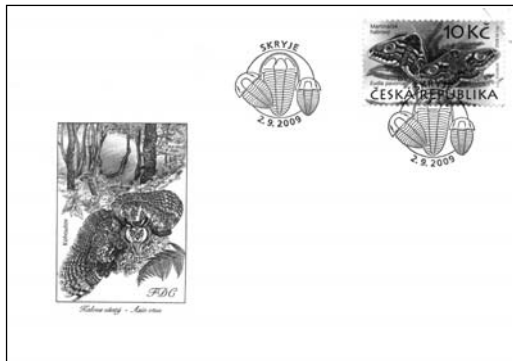
Hárček bol vytlačený ocelotlačou z plochej dosky kombinovanou viacfarebným ofsetom. Znáмка má rozmery 54 x 44 mm. Kat. č. je A 0603.

V rovnaký deň 2. septembra 2009 Česká pošta vydala aj hárček so štyrmi známkami (10 Kč, 12 Kč, 14 Kč, 17 Kč) a štyrmi kupónmi s námetom prírody – v emisnom rade **Ochrana prírody je to biosférická rezervácia UNESCO – Křivoklátsko**.

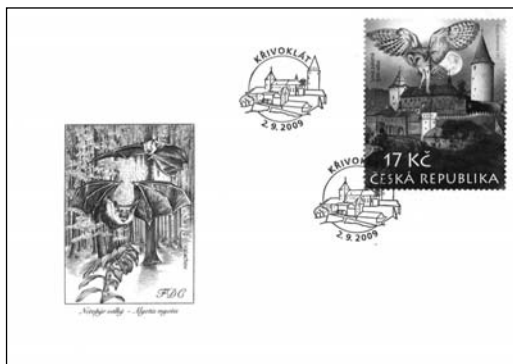
Hárček ukazuje nočný život lesa biosférickej rezervácie Křivoklátska. Okrem známky a kupónov sú na hárčeku zobrazené a vymenované ďalšie druhy ohrozených živočíchov a rastlín.

Chránená krajinná oblasť Křivoklátsko bola vyhlásená v r. 1978 na území Stredočeského a Západočeského kraja na rozlohe 628 km². Pre svoje vysoké prírodné hodnoty bolo toto územie uznané už 1. marca 1977 ako biosférická rezervácia UNESCO. Dve tretiny rozlohy pokrývajú listnaté a zmiešané lesy. Najvyšším vrcholom Křivoklátska je vrch Těchovín (616 m n. m.), najnižším bodom je hladina rieky Berounky v miestech, kde opúš-

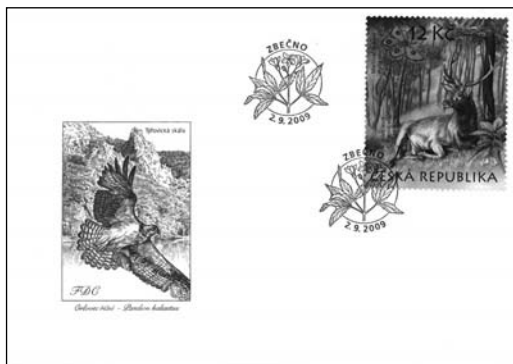

fa túto oblasť (223 m n. m.). Práve táto rieka má veľký vplyv na vytváranie a zachovalosť celého územia. Počas dlhých tisícročí sa riečny tok zarezal do hlbokého údolia, ktorého strmé strány sú pokryté prirodzenou vege-

taáciou rozmanitých spoločenstiev, miestami prechádzajúcou do skalných vytvorov s xerothermnou faunou a flórou. V rozsiahlych riečnych meandroch sa stupňovite uložili riečne terasy. Teplota v údolí je počas roka väčšinou veľmi nízka, čo zodpovedá podmienkam podhor-

ských až horských území. Teplotná inverzia (pre Křivoklátsko typický jav), je jednou z hlavných príčin vysokej druhovej rozmanitosti. Zachovalo sa viac ako 1 800 druhov cievnatých rastlín, cez 50 druhov drevín, hniezdi tu asi 120 druhov vtákov a množstvo ďalších živočíchov, z ktorých je 20 druhov kriticky ohrozených, 37 silno ohrozených (napr. netopier veľký, bocian čierny, skokan štíhly) a 44 ohrozených (napr. výr veľký). Symbolom chránenej krajiny oblasti Křivoklátsko je jeleň lesný, ktorý bol už oddávna chovaný v křivoklátskych oborách.

Hárček rozmerov 114 x 172 mm bol vytlačený ocelotlačou z plochej dosky kombinovanou s viacfarebným ofsetom v náklade 80 tisíc kusov. Súčasťou emisie sú aj štyri obálky dňa vydania. Kat. číslo hárčeka je A 0604 – 0607.

Rakúsko

Sériu výplatných známok s námetom kvetín doplnila Rakúska pošta 1. septembra 2009 vydaním známky nominálnej hodnoty 55 centov s vyobrazením veterníc.

Veternica (*Anemone*) patrí k najkrajším a najpôsobivejším druhom rezaných kvetín, ktoré môžeme v kvetnárstve nájsť. Stala sa vyhľadávanou nielen do svadobných kytíc, ale i do aranžmánov, ktorými sa môžu spestriť rôzne udalosti. Jej hlavnou ozdobou sú farebné kvety, na prvý pohľad pripomínajúce mak.

Podľa reči kvetov symbolizuje veternica očakávanie, odhodlanie, starostlivosť, budúcnosť, trvalú silu a náklonnosť.

Záplava bielych kvetov v lesných porastoch sa pravidelne objavuje každú jar, ale veternica hájna (*Anemone nemorosa*) nie je jediný atraktívny druh tohto rozmanitého rodu. Príchod jari ohlasuje aj veternica vznešená (*Anemone blanda*). Nepatrí k našim pôvodným druhom, pravdepodobne pochádza z juhovýchodnej Európy, z oblasti Balkánu. Táto skromná rastlina neušla pozornosti šľachtiteľov a mnohých obdivovateľov krásnych kvetov. Výsledkom toho sú odrody rozmanitých farieb od bielej cez ružovú, červenú až po tmavomodrú.

Známku ofsetom vytlačila tlačiareň Joh. Enschedé v náklade 200 tisíc kusov.

Rakúska pošta vydaním známky nominálnej hodnoty 65 centov pripomenula 2. septembra 2009 šesťdesiate výročie uvedenia filmu Tretí muž.

Film vznikol na základe knihy známeho spisovateľa **Grahama Greena**, ktorý celý život cestoval po exotických krajinách a zároveň sa rád nechal zapliet do rôznych dobrodružných akcií (pomáhal napríklad britskej tajnej službe MI5 ako agent). Green bol takisto známy ako autor televíznych a filmových scenárov. Spisovateľ začal predlohu pre film písať pôvodne ako knihu, ale potom ju na želania režiséra **Carla Reeda** pozmenil, aby scenár vyhovoval čo najlepšie predstavám režiséra, pre ktorého tento film bol prvý výraznejší úspech nielen doma, ale aj v zahraničí (druhykrát si Reed podobný úspech vyslúžil za film **Vzbura na Bounty** s legendárnym Marlonom Brandom).

Tretí muž sa odohráva po druhej svetovej vojne vo Viedni, ktorá je rozdelená, podobne ako Berlín, medzi víťazné mocnosti a jeden sektor je spoločný. Do tohto zničeného mesta prichádza autor lacných westernov Holly Martins, ktorého zavola jeho dávny kamarát z detstva Harry Lime. Po príchode je ale Holly okamžite v šoku, keď musí ísť na pohreb Harryho, pretože ho tesne pred jeho príchodom zrazil nákladný automobil. Holly chce spočiatku odísť domov, ale postupne začne zisťovať nezrovnalosti okolo Harryho smrti, a tak sa zmení zo spisovateľa na detektíva. Do celého prípadu sa zapletie

ešte britská polícia, Harryho milienka Anna a dvaja veľmi zvláštni Harryho priatelia, ktorí viditeľne niečo pred Hollym skrývajú...

Film sa natáčal priamo v zničenej Viedni po vojne a tento fakt vytvára výbornú atmosféru, ktorá by bola asi úplne iná, ak by sa film natáčal v štúdiu. Kamera uznávaného **Roberta Kraskera** sa po vzore Noir filmov a nemeckého expresionizmu zameriava najmä na tieňohru a zvláštne pootočené uhly snímania kamerou, keď veľké množstvo záberov je točených na krivo a nájdu sa medzi nimi priam

skvostné zábery, hodné zarámovania, ako napríklad pohľad na točité schody zdola hore.

Tretí muž získal viaceré ocenenia, medzi ktorými vyniká najmä Oscar za kameru a Zlatá Palma z Cannes. Film zaznamenal úspech aj doma v Británii, keď si odniesol viacero cien a odborníci tento film považujú za jeden z najlepších v histórii britskej kinematografie. Film sa takisto pravidelne umiestňuje v rôznych rebríčkoch najlepších filmov všetkých čias a patrí do zlatého fondu svetovej kinematografie.

Poľsko

Poľská pošta vydala 31. júla 2009 vo vodorovnej sútláči sériu štyroch známok **Cicavce Baltického mora**. Dve známky majú nominálnu hodnotu 1,55 Zl a dve

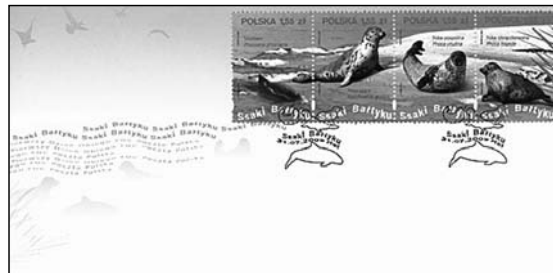

známky 1,95 Zl. Vytlačené boli ofsetom na tlačových listoch s 12 známkami v náklade po 540 000 kusov.

Na prvej známke (1,55 Zl) je **sviňucha pobrežná** (*Phocaena phocaena*). Ide o menší druh delfína, ktorý dosahuje dĺžku 1,3 až 1,8 metra a jeho hmotnosť sa pohybuje od 45 do 70 kg. Vytvára početné stáda, často doprevádza lode a vyskakuje nad hladinu. Vyskytuje sa vo vodách pri Gdaňsku.

Druhá známka (1,55 Zl) zobrazuje **tuleňa kuželozubého** (*Halichoerus grypus*), najväčšieho tuleňa Baltiku. Dosahuje dĺžku až 2, 5 m a jeho hmotnosť je až 300 kg. Mláďatá sú po narodení pokryté bielou kožušinkou. V minulosti boli premnožené, teraz je ich výskyt v Gdaňskom zálive skôr raritou.

Tretia známka (1,95 Zl) je venovaná **tuleňovi obyčajnému** (*Phoca vitulina*), ktorý je asi dva metre dlhý

a má hmotnosť aj cez 100 kg. Vyskytujú sa okolo severomorských prístavov, v zálivoch a ústiach riek. Na breh vychádza len spať, slniť sa a odpočívať.

Na poslednej známke emisie (1,95 Zl) je tuleň krúžkovaný, najmenší tuleň nachádzajúci sa vodách Baltiku, dosahuje dĺžku 100 až 170 cm, hmotnosť má 45 až 140 kg. Žije samotársky.

Všetky tieto živočíchy, tri druhy tuleňov a druh delfínov, obývajúce Baltické more sú chránené.

Maďarsko

Pri príležitosti **250. výročia kostola Panny Márie v Máriabesnyő** Maďarská pošta vydala 14. augusta 2009 známku nominálnej hodnoty 200 Ft.

K vzniku kostola sa viaže táto história: Keď v polovici 18. storočia tretia manželka známeho grófa Grassalkovicha ťažko ochorela, gróf dal prísľub, že ak jeho manželka vyzdravie, dá postaviť na svojom majeri Besnyőpuszta, na prastarých ruinách kostola v blízkosti svojho rodinného sídla Gödöllő, kostol na počesť Panny Márie. Stalo sa, a tak na jar v r. 1759 sa začalo s výstavbou kostola. Jeden z murárov, istý János Fidler mal sen, že

keď bude kopať v ruinách, kde stál voľakedy hlavný oltár, nájde niečo pekné. Na druhý deň, 19. apríla 1759 na udanom mieste začali kopať a hneď, v hĺbke dvoch rýlov sa objavila 11 cm vysoká soška Panny Márie zo slonoviny, ktorá pochádzala z XI. – XII. storočia. Gróf sošku obohatil o korunu a „opasok“ z draho-kamov a cisár František Jozef I. venoval soške zlatý prsteň.

Kostol sa vysvätil 14. augusta 1761, avšak neustály prival pútnikov si vyžiadal jeho rozšírenie. Značne rozšírený kostol bol vysvätený 17.

marca 1771. Soška je v kostole umiestnená v domčeku zo striebra a kryštálového skla. Kostol je druhým najnavštevovanejším pútnickým miestom v Maďarsku, ročne navštívi sošku 350 – 400 tisíc ľudí. Miesto sa dnes volá Máriabesnyő a tvorí už súčasť mesta Gödöllő.

Pápež Benedikt XVI. svojím výnosom z 2. mája 2008 udelil kostolu titul a hodnosť basilika minor.

Autorom známky je Barnabás Baticz, vytlačená bola ofsetom v Állami Nyomda na tlačových listoch s 40 známkami v náklade 200 tis.kusov.

(spracoval -pem-, texty Maďarska **O. Pisztón**)

ÖVEBRIA 2009

Slovenská pošta, a. s., POFIS sa v dňoch 11. – 13. septembra 2009 zúčastní so svojim predajným stánkom na Národnej výstave I. stupňa ÖVEBRIA 2009 vo Viedni v Rakúsku.

Počas otvorenia výstavy 11. 9. 2009 bude uvedená poštová známka „Spoločné slovensko – rakúske vydanie“ a o 15.00 hod. sa uskutoční autogramiáda autorov poštových známok akad. mal. Igora Piačku a akad. mal. Martina Činovského.

V rámci spravodného programu sa 12. septembra vyhlásia výsledky súťaže WIPA 2007, v ktorej sa Slovenská pošta, a. s., umiestnila s poštovou známkou „Bratislavský hrad“ na 1. mieste.

Výstava s bohatým spravodným programom sa uskutoční v Österreichische Postakademie (Schuhmannngasse 101, Viedeň).

Slovenská pošta, a. s., k tejto výstave vydala celinovú obálku s prílohou a pre návštevníkov bude k dispozícii aj príležitostný kašet.

Slovenská pošta sa teší na stretnutie s Vami.

Fidlovačka má 175 rokov

Hra so spevmi Fidlovačka, ktorú napísali Josef Kajetán Tyl a František Škroup oslaví v tomto roku 175 rokov od jej prvého uvedenia. Hra je známa tým, že v nej prvýkrát zaznela pieseň Kde domov můj, ktorá sa neskôr stala československou štátnou hymnou. V súčasnosti je hymnou Českej republiky.

K tomuto výročiu Česká pošta vydá 14. 10. 2009 známku.

V Osiciach, neďaleko Hradca Králové, v obci, kde sa narodil skladateľ František Škroup, známku slávnostne pokrstia 17. októbra 2009.

K tejto oslave bude vydaný aj pamätný list a príležitostná pečiatka.

Záujemcovia si ho môžu objednať poštou v dňoch 1. až 15. októbra 2009 na adrese Klub filatelístov, P. O. Box 200, 501 01 Hradec Králové. Treba priložiť riadne vyfrankovanú obálku A5 s vlastnou adresou a 50 Kč na jeden číslovaný PL s nalepenou známkou a odtlačkom príležitostnej pečiatky. Info: karel.holoubek@seznam.cz

Poštová správa OSN vo Viedni vznikla pred 30 rokmi

Organizácia Spojených národov má štyri oficiálne sídla – New York, Ženeva, Nairobi a Viedeň. Viedenské medzinárodné centrum (VIC), bolo postavené v areáli

nia a pečiatky dňa vydania (tak, ako aj ku všetkým nasledujúcim vydaniam).

Poštový úrad OSN vo Viedni sa tak stal po New Yorku (od roku 1951 v dolárovej mene) a Ženeve (od roku 1969 vo švajčiarskych frankoch) tretím poštovým úradom, vydávajúcim poštové známky pre potreby pracoviska OSN, ktoré je sídlom viacerých medzinárodných

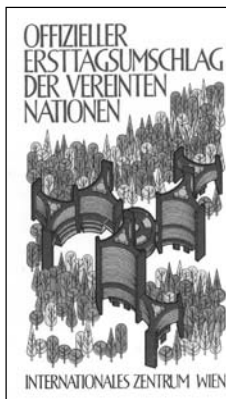
Dunajského parku a je známe pod označením „UNO City“. Stavebné práce na realizácii návrhu rakúskeho

inštitúcií, sídli tu napr. Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (IEAO) a Organizácia pre priemyselný

rozvoj (UNIDO).

Zbieranie týchto známok sa vzhľadom na pestrosť námietov (ochrana prírody – fauna a flóra, umenie, doprava, vlajky štátov), kvalitným tlačiarenským vyhotovením, graficky dokonalými obálkami dňa vydania s pečiatkami vhodne dopĺňujúcimi daný námiet, stalo populárnym aj u nás. Avšak po roku 1990, otvorením trhu a zvýšením ponuky, zberateľský záujem, podobne ako o známky západnej Európy, poklesol.

RR

architekta Johanna Stabera trvali šesť rokov. Komplex VIC bol otvorený 23. augusta 1979 a prenajatý Organizácii Spojených národov na 99 rokov za symbolický poplatok jeden Schilling ročne (dnes sedem centov).

Hneď na druhý deň otvoril svoje služby aj Poštový úrad OSN (UNPA) a pri tejto príležitosti vydal sériu šiestich známok v šilingovej mene so symbolickými kresbami. Súčasťou emisie boli aj obálky dňa vyda-

Košický hářček – rozlíšenie hářčekových polí podľa skutočného umiestnenia na tlačovej doske (XVIII)

Jaroslav Čtvrtečka

VII. 2 Sútláčové značky

Sútláčové značky sa používajú na správnu sútláč farieb v počiatočnom štádiu tlače. Sú v tvare krížikov umiestnené mimo HP, na ľavej a pravej strane tlačového hářku, po stranách v strede tlačového hářku na všetkých tlačových doskách všetkých farieb. Po nastavení správnej tlače každej farby sa sútláčové značky z tlačových dosiek obvykle odstraňujú.

Viditeľné sú potom len nepatrné časti veľkosti rádo vo v desatinách mm, pri posune tlače jednotlivými farbami a posune rezu:

1. Na ľavej strane tlačovej dosky – na strede dolnej časti HP 14 (13), farieb SZ 1, M 1, Č 1, SZ 2, M 2, Č 2 a olivovej farby, pravdepodobne tiež na dvoch tlačových doskách, za predpokladu posunu tlače jednotlivých farieb alebo posunu rezu HP vo zvislom smere. Poloha jednotlivých sútláčových značiek na tlačových doskách 1 alebo 2 sa nepatrne líši.

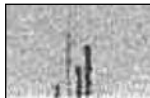
- Na tlačových doskách SZ 1, M 1, Č 1 a olivovej farby pri centrovanej sútláči je sútláčová značka pre modrú farbu cca o 1 mm kratšia ako značky ostatných farieb, ktoré sú na rovnakej úrovni. Veľkosť je do 1,5 mm.

- Na tlačových doskách SZ 2, M 2, Č 2 a olivovej farby pri centrovanej sútláči je sútláčová značka pre modrú farbu asi o 0,6 mm kratšia ako značka pre sivozelenú, značka pre olivovú je asi o 0,5 mm dlhšia než značka pre sivozelenú, značka pre červenú je najkratšia. Veľkosť je do 1,5 mm.

SZ – HP 14 (13) – Oliv 111

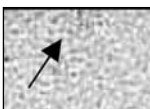

SZ – HP 14 (13) – Oliv 222

2. Na pravej strane tlačových dosiek – na strede hornej časti HP 2 (8), olivovej farby, sútláčové značky ostatných farieb sa dosiaľ nenašli. Horný rad HP bol viac orezaný na svojej hornej časti. Veľkosť je do 0,5 mm.

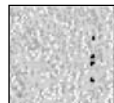
SZ – HP 2 (8) – Oliv 112

Časti montážnych čiar (MČ) siete montážneho hářku - na HP 1 (14), HP 2 (8), HP 7 (11):

• HP 1 (14) – v pravom dolnom rohu HP vo výške 1. meandra zdola zvislá prerušovaná čiara veľkosti 1,1 mm.

• HP 2 (8) - v ľavom dolnom rohu HP vo výške 1. meandra zdola zvislá prerušovaná čiara veľkosti 1,1 mm

MČ – HP 2 (8) – SZ 1

• HP 7 (11) – na ľavom dolnom okraji HP nad rozmeriavacou značkou (dva body) zvislá prerušovaná čiara dĺžky 2,5 mm, už mimo rozmeru HP.

MČ – HP 7 (11) – M 2

VII. 3 Rekonštrukcia tlačového hářku

Základom rekonštrukcie tlačového hářku je nájdenie jednoznačných identických znakov, nachádzajúcich sa na susedných HP so stranovým alebo výškovým posunom tlače, či rezu. Medzi tieto identifikačné znaky patria predovšetkým rozmeriavacie značky, sútláčové značky, časti montážnych čiar, sekundárne chyby, terciárne chyby a náhodné chyby, v tomto prípade predovšetkým náhodné chyby na zvisliciach, idúcich cez niekoľko HP tlačového hářku.

Veľkosť týchto znakov môže byť rádo vo v desatiny mm. Medzi pomocné znaky patria odlišnosti jednotlivých HP výskytom niektorých chýb – na okrajových HP tlačového hářku i odlišnosti, ktoré vznikli pri rozrezaní tlačového hářku na rady a jednotlivé HP. Ďalej nedotlačené rohy a preložky rohov HP. Využitím všetkých týchto znakov možno jednoznačne rekonštruovať tlačový hářok.

3. A Využitie identických rozmeriavacích značiek, sútláčových značiek a identických častí montážnych čiar dvoch susedných HP

Pomocou existencie rozmeriavacích značiek na okrajoch tlačového hárku, mimo tlačovej plochy HP, vpravo, vľavo, dole a hore, umiestnenia sú tlačových značiek nad a pod stredným stĺpcom HP - možno čiastočne rekonštruovať tlačový hárok. Horný a dolný rad HP, ľavý a pravý stĺpec HP tvorí 12 vonkajších HP.

Nájdene značky na dvanástich HP následne tvorí pravý a ľavý stĺpec, horný a dolný rad tlačového hárku.

Rohové značky možno priradiť rohovým HP tlačového hárku. Teda len tri vnútorné HP tlačového hárku sa nemôžu určiť týmto spôsobom.

Rozmeriavacie značky na susedných HP sú identické na každej dvojici vonkajších HP, nepatrne odlišnosti sú na tlačových doskách 1 a 2. Jednotlivé značky sa líšia, niekedy sú viditeľné až pri dostatočnom zväčšení. Takto možno určiť väčšinu susedných HP a zaradiť ich na pôvodné miesto tlačového hárku, a tak čiastočne rekonštruovať tlačový hárok.

Identické rozmeriavacie značky na tlačových doskách M 1:

- Na pravom dolnom okraji HP 13 (7) a na ľavom dolnom okraji HP 14 (13) [**HP 13 (7) + HP 14 (13)**],
- na pravom dolnom okraji HP 14 (13) a na ľavom dolnom okraji HP 15 (6) [**HP 14 (13) + HP 15 (6)**],
- na pravom hornom okraji HP 1 (14) a na ľavom hornom okraji HP 2 (8) [**HP 1 (14) + HP 2 (8)**],
- na pravom dolnom okraji HP 6 (4) a na pravom hornom okraji HP 9 (10) [**HP 6 (4) + HP 9 (10)**].

Identické rozmeriavacie značky na tlačových doskách M 2:

- Na pravom dolnom okraji HP 14 (13) a na ľavom dolnom okraji HP 15 (6) [**HP 14 (13) + HP 15 (6)**].

Rohové rozmeriavacie značky na tlačových doskách M 1:

- Na pravom hornom okraji **HP 3 (1)** – pravý horný roh tlačového hárku,
- na pravom dolnom okraji **HP 15 (6)** – pravý dolný roh tlačového hárku,
- na ľavom dolnom okraji **HP 13 (7)** – ľavý dolný roh tlačového hárku.

Rohové rozmeriavacie značky na tlačových doskách M 2:

- Na pravom hornom okraji **HP 3 (1)** – pravý horný roh tlačového hárku,
- na pravom dolnom okraji **HP 15 (6)** – pravý dolný roh tlačového hárku,
- na ľavom dolnom okraji **HP 13 (7)** – ľavý dolný roh tlačového hárku.

Sú tlačové značky na tlačových doskách 1 a 2 sú umiestnené:

- V strede dolného okraja **HP 14 (13)** – stredné HP dolného radu HP tlačového hárku,
- V strede horného okraja **HP 2 (8)** – stredné HP horného radu HP tlačového hárku.

Identické časti montážnych čiar montážneho hárku na tlačovej doske 1:

- Na pravom dolnom okraji HP 1 (14) i na ľavom dolnom okraji HP 2 (8) vo výške 1. meandra [**HP 1 (14) + HP 2 (8)**].

Z poznatkov podkapitoly 3.A vyplýva:

- **HP 13 (7) + HP 14 (13) + HP 15 (6)** tvorí jednoznačne **dolný rad** tlačového hárku,
- **HP 1 (14) + HP 2 (8) + HP 3 (1)** tvorí jednoznačne **horný rad** tlačového hárku,
- **HP 3 (1), HP 15 (6), HP 13 (7), HP 1 (14)** sú **rohové** HP tlačového hárku,
- **HP 3 (1), HP 6 (4), HP 9 (10), HP 12 (15), HP 15 (6)** tvorí **pravý stĺpec** tlačového hárku,
- **HP 1 (14), HP 4 (9), HP 13 (7), HP 10 (2)** sa nachádzajú v **ľavom stĺpci** tlačového hárku,
- **HP 1 (14) + HP 2 (8)** sú vodorovnými susednými HP horného radu tlačového hárku,
- **HP 7 (11)** sa nachádza v ľavom stĺpci tlačového hárku, identická časť montážnej čiar sa nenašla na žiadnom možnom ľavom susednom HP, dolné dva body zodpovedajú rozmeriavacej značke.

B. Využitie identických terciárnych chýb na susedných HP

- terciárna chyba na rozhraní medzi horným HP 1 (14) a dolným HP 4 (9)

HP 1 (14) – M 1 - šikmá škrvna 0,2 mm v ľavom dolnom rohu HP vpravo od rozmeriavacej značky. →

HP 4 (9) – M 1B - šikmá škrvna 0,2 mm v ľavom hornom rohu HP →

- terciárna chyba na rozhraní medzi horným HP 4 (9) a dolným HP 7 (11)

HP 4 (9) – SZ 1B - vodorovná škrvna cca 13 mm pod rámčekom s nápisom 1945 pod číslicou 1 →

HP 7 (11) – SZ 1B - vodorovná škrvna cca 13 mm nad písmenami **VE** nápisu ...SLOVENSKÁ →

(pokračovanie)

MALÁ ŠKOLA FILOKARTIE (14)

Alex Urminský

8. 5 Technika

Z techniky medzi najčastejšie zbierané pohľadnice patria dopravné prostriedky všetkých druhov. Ide pravdepodobne o výlučne mužskú záležitosť, lebo od malička učíme najmä chlapcov jazdiť na kolobežkách, bicykloch a odvážnejší rodičia kúpia chlapcom moped, skúter či nedajbože riadneho „bajka“. A skoro všetci sa neskôr stanú vodičmi automobilov, (tu je konkurencia žien najvyššia). Ďalšie dopravné prostriedky ako lokomotívy, lietadlá a lode zostanú nenaplnenými snami večných chlapcov. Tým je vlastne povedaný najčastejší obsah zbierok dopravy. Azda treba iba dodať, že predsa len v doprave vedú železnice vrátane železničných stavieb, možno ako spomienky z detstva na obľúbené elektrické modely železníc.

Nemalou mierou k obľúbenosti tohto námetu prispeli rôzne kluby priateľov starých železníc. V západnej Európe majú takéto kluby už svoju históriu a v postsocialistických krajinách sa už tiež etablovali. Tieto vydali už veľa pohľadníc s idylickými zákutiami starých tratí, remíz, kolajísk a samozrejme tiež lokomotív a vagonov. Nemali by sme zabudnúť ani na mestskú kolajňovú dopravu. U nás sa hľadajú pohľadnice elektrických tratí v Tatrách a z Trenčianskej Teplej do kúpeľov Trenčianske Teplice, a mestské električky. Pod správu železníc patrili a dosiaľ patria kabínkové

lanovky z Tatranskej Lomnice na Lomnický štít. Aj tu platí, že domáce železnice sú vyhľadávanejšie, než tie z cudzieho sveta. Podobne je to s témou doprava vo filatelistických zbierkach, ku ktorým však pribudol aj veľký počet emisií známok s námetom kozmos.

Námorná a riečna doprava sa vyskytuje na historických pohľadniciach zameraných na osobnú dopravu a na vojnové námorníctvo. Námorné lode a námorné

Pohľadnica železničnej stanice v Zemianskych Kostolanoch, na trati z Trenčianskej Teplej (Topolčian) do Prievidze.

mocnosti sa usilovali upútať zákazníkov rýchlostou medzikontinentálnej dopravy, komfortom, kapacitou, výtlakom a podobne, aby aj prostredníctvom pohľadníc získavali klientelu. Prepravili aj tisíce Slovákov opúšťajúcich domovinu za vidinou zárobku na americkom kontinente. K pohľadniciam zámorských lodí možno priradiť aj lodné lístky (šífkarty), na ktorých je vyobrazená tá istá loď.

Rakúsko - Uhorsko malo svoje vojnové loďstvo sústredené v Stredozemnom mori a veľa pohľadníc bolo odoslaných z prístavu Pola (Pula) v dnešnom Chorvátsku. Myslím si, že všetky vojnové lode c. a k. námorníctva sú aj na pohľadniciach. Palubné pečiatky a kašety sú často viac hodnotené ako samotné pohľadnice.

Z riečných lodí na našom území sa najčastejšie prezentuje bratislavský Propeler a ostane lode hlavne na úseku Dunaja medzi Viedňou a Budapešťou.

Na anglickej pohľadnici je Newyorský expres preslávený rýchlosťou, luxusnou výstavou a širokou škálou služieb ako napríklad kúpeľňa, kaderníctvo, služba stenografky, telegrafa a pod.

Pohľadnice vyfrankované známkami rakúskej Dunajskej paroplavebnej spoločnosti dopravené medzi Bratislavou a Viedňou patria aj k filatelistickým vzácnostiam. Rekreačné, dopravné a bágrovacie lode na slovenských riekach a prihradách sa objavujú vlastne až okolo roku 1950. V minulosti boli vydávané na pohľadniciach aj lode Československej plavby dunajskej, Československej plavby labsko-oderskej ba aj Československej námornej dopravy, ktorá v roku 1992 (?) zanikla. Keďže išlo o nákladné lode, lodné lístky sa pravdepodobne nevyskytujú. Zaujímavá by mohla byť pohľadnicová korešpondencia z čl. lode, ktorá uviazla na niekoľko rokov v Suezskom prieplyve po arabsko-izraelskom konflikte.

Zo vzduchoplavebných strojov najväčšiu pozornosť verejnosti, vrátane zberateľov pohľadníc a filatelistov, upútali „luftšifry“ pomenované po nemeckom grófovi Zeppelinovi. Nič predtým, ani potom balóny, lietadlá všetkých druhov, kozmická doprava) snáď nezbudilo toľko záujmu ako práve oni. V Československu boli vydávané celé série pohľadníc s lietadlami vlastnej produkcie ale aj z výzbroje Československej armády

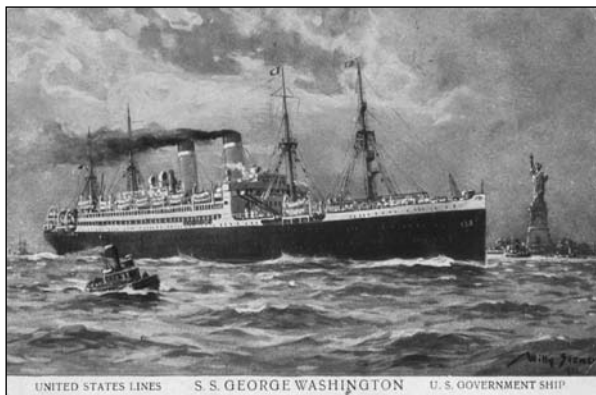
Pohľadnica novej cestovnej vzducholode Graf Zeppelin, typ L.Z. 127 pripravujúca sa na štart. Za chvostom je otvorený hangár pre technickú obsluhu a údržbu vzducholode. V ovále vľavo hore je portrét jej kapitána Dr. Eckenera. Signovaná je Keystone View Co.

odelení pohľadnice v mieste perforácie, zostane v súbore na kupón zmenšený obraz totožný s pohľadnicou.

Veľkú obľubu najmä v poslednom desaťročí si získavajú pohľadnice rôznych výrobných odvetví, teda tovární. Je to dané jednak prudkým rozvojom viacerých odvetví, ale aj tým, že mnohé nedávno prosperujúce továrne končia s výrobou a aj fyzicky sa likvidujú. Uvediem príklady. Z desiatky cementární sú na Slovensku v prevádzke dve a z 13 cukrovarov tiež iba dva. To som už naznačil, že priemysel na pohľadniciach sa môže zbierať tematicky, teda podľa odvetví alebo regionálne. Asi najčastejšie zbierané sú pivovary ako súčasť zbierok rôznych historických artefaktov pivovarníctva. Takto sa zbierajú aj zápalkárne (pozri filumenia), mlyny, cukrovary a iste aj iné odvetvia.

Slovenské papierne vyrábali a dodávali papier do celého Uhorska a papierenská výroba náročná na spotrebu dreva a produkciu odpadov bola už v tých časoch v Hornom Uhorsku na vysokom stupni. Jedna z papierní (Slavošovce, či Harmanec?) dodávala aj papier na tlač uhorských známok a ružomerská na tlač pohľadníc. Slovensko často nazývané aj dielňami Uhorska sa vyznačovalo aj spracovaním kovových a nekovových rúd a výrobkov z nich.

Možno viacerých prekvapí, že na pohľadniciach možno nájsť aj objekty ťažobného priemyslu. Ide o kameňolomy, hliníky (ťažba špeciálnej hliny na výrobu tehly, keramiky a iné), povrchové a podzemné bane a ťažba nafty (ropy), horúcich a minerálnych vôd. Možno tie posledne menované vody a ich lokality najčastejšie nájdeme na pohľadniciach (kúpele, termálne kúpaliská).

Lod Georg Washington plávala na štátnej linke USA a pohľadnica bola vydaná pre pražskú firmu UNITED STATES LINES, na Príkope 19. Bola to jedna z adries, kde naši kupovali „šifkarty“.

a leteckého parku Československých aerolínií, ktorý pozostával po roku 1948 zo sovietskych strojov, často naozaj špičkových. Tak, ako k železniciam a lokomotívam patria aj stanice a tunely, tak k lodiam patria aj prístavy a plavebné komory, k lietadlám patria letiská a terminály. Aj keď to do kategórie dopravy nepatrí, spomeniem v tejto súvislosti priehrady na riekach a vodné elektrárne. Viaceré z tých prvých sú vydávané aj na celinových fotopohľadniciach. Novšie, napríklad Vážska kaskáda, je vydaná ako súbor pohľadníc s kupónmi. Po

Kúpeľom a kúpeľným mestám bolo vydávaných veľa celinových fotopohľadníc v mnohých, niekedy aj špecializovaných emisiách. Nájdu sa však aj objekty radené k banskej činnosti. Aspoň to, čo nad baňami vidno, ťažné veže, triediarne, komíny a iné stavby, napríklad aj elektrárne (Handlová).

Ale predsa sa pozrime aj do podzemia. Ako vyzerajú šachty, štóľne, ako sa ručne alebo strojovo dobýva ruda,

Areál papierne v Slavošovciach na pohľadnici vydanej Lichtigom v medzivojnovom období.

uhlie? Napriek tomu, že tlač a televízia už dávno odbaizovali podzemie baní a baníkov si spoločnosť prímernane vážila, veľká časť ľudstva sa do baní nikdy nedostala. Na rozhodujúce výrobné odvetvia pri rozvíjaní čl. ekonomiky v 50. rokoch bola vydaná 28 kusová séria fotopohľadníc v roku 1952, v katalógoch uvedená ako CPH 13. Prezentované sú tam odvetvia energetiky, hutníctva a ťažobný priemysel a sú pomerne slušne cenené.

Napriek prezentácii niekoľkých pohľadníc zo skupiny technika možno hovoriť o tom, že vlastne stále je to malý segment toho, čo do sféry techniky na pohľadniciach patrí. V byvalej NDR dvojica autorov Horst a Hille vydala v Lipsku príručku pre zberateľov pohľadníc s technickými motívmi. Námatkovo uvieme, že sú tam uvádzané stroje a prístroje na mnohé ľudské činnosti (príklad: telefóny, písacie stroje, obrábacie stroje,...) a všetky remeslá, mnohé mladším zberateľom úplne neznáme. Táto „univerzálna“ príručka mohla byť, a zrejme aj bola podnetom na ďalšie špecializované príručky, ktoré postupne vychádzali v zahraničí vrátane ČR, ale aj na vydávanie celých súborov pohľadníc. K najvydávanejším patria lokomotívy, automobily, lietadlá, lode. Videl som však aj fotoaparáty, hodiny, historické zámký (na zamykanie a s kľuč-

kami) a požiarna technika. Vždy, keď je vydaná nová, ďalšia špecializovaná príručka, záujem o pohľadnice toho zamerania sa výrazne zvýši. Aké - také vodítko zberateľa vždy radi privítajú, lebo im pomôže zorientovať sa a naštartovať novú zbierku. Pokiaľ k vybranej téme neexistuje špecializovaná príručka alebo je ťažko dostupná, skoro ku všetkým technickým odborom je množstvo dostupnej literatúry, aj lacnej v antikvariátoch.

Možno čitateľa postrehli, že téme automobilizmu v rámci dopravy som venoval málo miesta. Je to pravda, ale ani samotný automobilizmus na pohľadniciach sa mne z neznámych dôvodov až tak veľmi neprezentuje. Naopak, v súčasnosti narastá záujem o bicykle, a teda cyklistiku na pohľadniciach, na ktorú som skoro zabudol. Fr. Beneš st. vo svojej príručke radí do skupiny technika aj prenikanie do vesmíru (kozmos), vynálezy, technické pamiatky a priemyselné výstavy. Ja dodávam, že viaceré pohľadnice z histórie techniky nájdete v rôznych múzeách, ktoré prostredníctvom týchto pohľadníc informujú o tom, čo zaujímavé majú vo svojich zbierkach.

A ako perličku na záver uvádzam, že v ČR je zberateľ, ktorý zbiera železničné stanice podľa jednotlivých tratí v cestovnom poriadku. Držím mu palce! V čase keď sa viac tratí ruší ako buduje, bude jeho zbierka (možno aj publikácia) príjemnou nostalgic-

Oceliareň v Šalgotariáne na pohľadnici s DA z konca 19. storočia. Táto oceliareň taktiež prežila skoro až do súčasnosti. Pôvodne spracovávala surové železo zo slovenských hámrov, ako sa nazývali menšie vysoké pece, rozosiate na centrálnom území Slovenska.

kou spomienkou a dokumentom. Čo tak skúsíš „vyzbierať“ železničné trate Radošina - Nitra alebo Piešťany - Vrbové - Rakovice, alebo inú zrušenú železničnú trať?!

SNP vo filatelii

Koncom augusta sme si štátnym sviatkom pripomenuli 65. výročie SNP. Nie je úlohou príspevku hodnotiť jeho prípravu a priebeh, nemusíme zveličovať ani spochybňovať jeho vojenský a politický význam. Dôležitá je skutočnosť, že jeho odkaz postavil Slovensko na sprá-

doporučné 2,50 Ks, spolu 3,80 Ks).

Prvé výročie SNP Československá pošta pripomenula vydaním série piatich príležitostných známok (Pof.

403 – 407) a pamätného hárčeka (Pof. 408 – 412). Známkový vzácny vy-skytujú aj strihané (nevya-dané) a hľadane sú ce-listovosti skutočne prepa-vené poštou s pečiatkou dňa vydania (obr. 2).

Zberateľsky zaujíma-vý je aj pamätný hárček na kartónovom papieri bez lepu rozmerov 148 x 210 mm so známkami s naznačeným zúbkovaním. Vzhľadom na rozmery sa jeho poštové použitie vyskytuje len na obálkach väčšieho formátu.

vnú stranu barikády. Stali sme sa súčasťou európskeho celku, ktorý vybudoval svoje základy na hodnotách slobody, demokracie a spravodlivosti. A to je ten najdôležitejší prínos pre našu republiku.

Z filatelistického hľadiska SNP prinieslo tiež viacero zaujímavých dokladov a zberateľsky vyhladávaných materiálov.

Krátko po vypuknutí SNP sa zastavilo doručovanie pošty do oblastí bojov – zásielky sa vracali s pečiatkou Doprava zastavená ZPÄŤ! Na obr. 1 je doporučený list zaslaný 7. septembra 1944 z Prievozu (dnes je súčasťou Bratislavy) do Rudlovej (dnes je to mestská časť Banskej Bystrice). List je frankovaný známami emisie Kniežatá (kat. č. 98 2 x, č. 100 a č. 102), v správnej výške (list do 20 g v ďalšej doprave 1,30 Ks,

bez lepu rozmerov 148 x 210 mm so známkami s naznačeným zúbkovaním. Vzhľadom na rozmery sa jeho poštové použitie vyskytuje len na obálkach väčšieho formátu.

Hárček je však omnoho vyššie hodnotený s príleži-

toštnou pečiatkou alebo pečiatkami (obr. 3). Odtlačky majú fialovomodrú farbu. Pečiatok je známych päť rôznych (rozlišiteľných podľa vzájomnej polohy písmen a číslíc). Vyskytujú sa však hárčeky, ktoré boli pôvodnou pečiatkou opečiatkované neskôr. Tieto odtlačky majú ostrejšie kontúry, pôvodné odtlačky majú správnu „patinu“ – sú vpité do papiera tak, akoby bola pečiatka gumová. Všetky sú však kovové...

Hárček je však typický aj ďalšími zaujímavosťami, možno rozlíšiť deväť hárčekových polí, známe sú posuny známkov 4,50 K a 5 K, vzáčne aj vynechaná tlač niektorých z týchto známkov.

Známky vydané k ďalším výročiam SNP však už

francúzskym partizánom, účastníkom povstania, s vy-

obrazením pamätníka pod Strečnom. A to vlastne boli doteraz posledné známky venované pamiatke SNP...

R. Klíma

nevzbudili väčšiu zberateľskú pozornosť. K piatemu výročiu vyšla výplatná známka 10 Kčs s vyobrazením zvolenského hradu (Pof. 521), v roku 1954 séria dvoch známkov – portrétov od M. Medveckej (Pof. 796 – 797). Pätnásťte výročie sa pripomenulo dvoma známkami v emisii dvoch výročí (Pof. 1067 a 1068). K dvadsiatemu výročiu SNP vyšli opäť dve známky (Pof. 1389 a 1390) od Jozefa Baláža. Autorom známky k 25. výročiu SNP (Pof. 1778) bol V. Hložník. V roku 30. výročia vyšla známka od I. Schurman- na (Pof. 2093). K 35. výročiu SNP bola vydaná známka (Pof. 2387), ktorej autorom bol A. Brunovský. K 40. výročiu autorom jednej vydané známky (Pof. 2661) bol opäť J. Baláž. Jedna známka vyšla aj v roku 1989 k 45. výročiu (Pof. 2902).

V roku 1994 – na 50. výročie SNP, už v ére samostanej Slovenskej republiky, vyšli dve známky, jedna venovaná veliteľom, generálom Jánovi Golianovi a Rudolfovi Viestovi a druhá

Poštové tlačivá v tvare lístka

Z veľkého množstva používaných tlačív sa adresný záznamný lístok využíva na oznámenie požiadavky adresáta o doposielanie všetkých resp. vybraných poštových zásielok na jeho novú adresu. Vypĺňa ho žiadateľ a odovzdáva ho poštovému doručovateľovi, pri priehradke pošty alebo ho môže zaslať svojej dodávacej pošte v obálke. Doposielanie zásielok končí po uplynutí určitého času napríklad šesť mesiacov. Za prerokovanie žiadosti treba uhradiť poplatky podľa poštového sadzovníka. Predná strana obsahuje miesto na uvedenie súčasnej i novej adresy, termínu, od ktorého sa majú zásielky doposelať a miesto na vyznačenie požiadavky, ktoré poštové zásielky sa majú doposelať. Celková úprava prednej strany má niekoľko variantov. Na zadnej strane sú šesťbodové informácie pre používateľov pošty

bou prevažne na papieri bielej farby. Číslo tlačiva s následným údajom termínu tlače sa nachádza vpravo dolu na zadnej strane tlačiva.

Pri zmene adresy mimo obvodu aktuálnej dodávacej pošty sa adresný záznamný lístok postupoval novej dodávacej pošte.

11-153 Ohláška chýb (Ohláška závad)

Tlačivo je určené na oznamovanie výplatných závad a iných chýb vzťahujúcich sa na poštové zásielky. Odsiela ju adresná pošta na nariadené pracovisko pošty, ktorá zásielku odoslala. V minulosti to bola Okresná správa spojov, Okresné riaditeľstvo pôšt a podobne. Lístok sa zasielal ako Vec spojovej služby, Vec poštovej služby. Na adresovej strane vpravo je predtlač časti názvu pracoviska, kde sa lístok zasiela, ktorý sa doplnil o miesto jeho sídla do predtlačenej riadku. V spodnej časti je riadok s názvom SPÄŤ určený na uvedenie pošty, ktorá tlačivo odoslala. V ľavej, hrubou čiarou oddelenej časti, je miesto na uvedenie evidenčného čísla závady a pod tým predtlač na uznanie resp. neuznanie príslušnej chyby a miesto na podpis pracovníka a odtlačok dennej pečiatky pošty, ktorá chybu zavinila. Odtlačky denných pečiatok sú i nad uvedením adresného miesta, a to spravidla podacej a adresnej pošty. V priebehu času sa úprava prednej strany v niektorých detailoch nepatrne menila. Napr. tlačivá vytlačené v rokoch 1993 a 1995 majú vľavo dolu orámovanú poznámku Späť v obálke a číslo tlačiva je doplnené o číslicu 0 (nula) a vpravo dolu i rámečky na uvedenie PSČ adresnej pošty.

Na druhej strane je vľavo hore vytlačený názov tlačiva. Predtlač sa vzťahuje na informácie o zásielke, na ktorej bola chyba zistená (podacia pošta, podacie číslo, druh zásielky, adresát, odosielateľ a podobne). Vľavo hore je hrubo orámovaný priestor na uvedenie výšky vybraného výplatného, správneho výplatného a rozdielu (+-). V spodnej časti tejto strany sú dva riadky na opis závady, chyby, pod nimi miesto na nalepenie známok alebo odtlačok výplatného stroja (na úhradu chýbajúceho výplatného) a vpravo je priestor na odtlačok dennej pečiatky pošty, ktorá závadu zistila. Podľa neoficiálnych informácií rozdiel výplatného musel uhradiť pracovník

Adresný záznamný lístok so žiadosťou o doposielanie vyznačených poštových zásielok na novú adresu z 3. 10. 2001. Žiadosť evidovaná pod číslom 841/2001 bola zamietnutá, pretože žiadateľ odmietol doplatiť poplatok za predĺžené doposielanie na sumu 200 Kčs namiesto známkami zaplatených 22 Kčs. Odmietnutie žiadosti je vyznačené prečiarknutím a rukopisným textom cez tlačivo.

týkajúce sa adresného záznamného lístka. Názov tlačiva je na zadnej alebo oboch stranách. Poplatky za predjednanie žiadosti sa uhrádzali známkami alebo odtlačkom výplatného stroja vpravo hore na prednej strane. Známky sa znehodnocovali dennou pečiatkou aktuálnej dodacej pošty. Možno doložiť i úhradu tohto poplatku kolkovými známkami. Tlač bola vykonaná čiernou far-

OHLÁŠKA CHÝB		Vypravila pošta <i>SINTAVA</i>			
Zásielka bola vyplatená? Sk <i>24</i> h	Druh zásielky <i>B</i>	Podacia pošta <i>Báhoň</i>	Podacie číslo <i>84</i>	Deň podania <i>31.10.94</i>	
Zásielka mala byť vyplatená? Sk <i>24</i> h	Hmotnosť <i>240g</i>	Cena	Dobierka	Iné údaje	
Rozdiel Sk <i>6</i> h	Odosielať <i>Daniela Kelinková Igram č. 174 90084 Báhoň</i>	Adresát: <i>Mária Čambalová ul. Dlhá 121 SINTAVA</i>			
Popis chyby					
Miesto pre odň 	Výhovoriť <i>1.9.94</i>	Pečiatka pošty 			

Ohláška chýb k nedostatočne vyplatenému balíku z Báhoňa do Šintavy. Odosielač pošta Báhoň chybu, vybrané výplatného 19 Sk namiesto 24 Sk, uznala a na určené miesto nalepila známku v hodnote rozdielu výplatného a znehodnotila ju odtlačkom svojej dennej pečiatky čs. V typu.

pošty, ktorý závalu spôsobil. V prípade balíkových zásielok sa tlačivo spravidla pripájalo k balíku patriacej sprievodke.

Farba papiera tlačív je prevažne biela, zriedkavejšie ružová alebo inej farby. Tlač textov je čiernej farby.

11-171 (?)

Úprava lícnej strany tlačiva zodpovedá poštovému lístku. Vpravo je odtlačok dennej pečiatky odosielačkej pošty, pod ním predtlačené čiary na uvedenie adresových údajov. Vľavo hore je predtlač o uvedenie odosielača (pošty), v dolnej časti je označenie, že ide o Vec poštovej služby a pod ním číslo tlačiva a údaje o tlači a tlačiarňi. Rubová strana obsahuje predtlač o tom, že odosielač žiada adresáta, aby sa dostavil na vyznačené pracovisko pošty, v našom prípade v záležitosti straty cenovky. Nasledujú informácie, aké doklady treba priniesť, o mieste, kde možno získať ďalšie informácie a o úradných hodinách pracoviska, ktoré lístok odoslalo. Napravo dolu je odtlačok dennej pečiatky a podpis poštového zamestnanca, ktorý lístok odoslal. Tlač lístka je čiernou farbou na hnedožltom papieri.

12-243 Potvrdenie

Poberatelia rozličných druhov dôchodkov museli z viacerých dôvodov preukazovať výšku a druh svojho

dôchodku. Vzhľadom na to, že dôchodky vyplácali poštové úrady, potvrdenia o nich i vydávali. Tak ako iné tlačivá i toto tlačivo malo v priebehu času niekoľko úprav rozmiestnenia i zostavenia textu. Na prednej strane v strede sa nachádza názov tlačiva. Texty o mene a priezvisku, adrese bydliska, druhu dôchodku, rodného čísla a výšky dôchodku a prípadne i ďalšie údaje (napr. o počte detí) vyplňajú podstatnú časť prednej strany. Pod nimi sú údaje pošty o dátume vystavenia potvrdenia, podpis pracovníka, ktorý potvrdenie vystavil. Vľavo dolu je miesto na odtlačok dennej pečiatky príslušnej dodávacej pošty a napravo miesto na vylepenie známok uhrádzajúcich poplatok za vystave-

nie potvrdenia.

Zadná strana má štyri predtlače na predĺženie platnosti potvrdenia. Každá predtlač obsahuje i miesto na nalepenie známky uhrádzajúcej poplatok za predĺženie a dennej pečiatky. Známkami nalepené na prednej i zadnej strane sa znehodnocovali odtlačkom dennej pečiatky pošty vydáva-

87 B áhoň		SLOVENSKO SLOVENSKO	
DOSTOJVA SPRIEVODKA			
Do balíka viďte odpis adresy odosielača a adresáta			
Odosielač: <i>Daniela Kelinková</i>	<i>Igram č. 174</i>		
<i>90084</i>	<i>Báhoň</i>		
Adresát: <i>Mária Čambalová</i>	<i>Dlhá ul. č. 121</i>		
<i>92559</i>	<i>Sintava</i>		
CENA	Sk	Sadzby pri dodaní:	
		doplatné	Sk h
Hmotnosť			Sk h
<i>8 kg 500 g</i>		iné sumy	Sk h
		Čelkom	Sk h
11-007 0 08 900			
		<i>24</i>	
		<i>Mária Čambalová</i>	

Balíková sprievodka k balíku s podacím číslom 87 podanom na pošte Báhoň pre adresáta v Šintave. Pod nalepenými známkami v hodnote 19 Sk je rukopisná poznámka „24“, čo bola výška výplatného za tento balík. Adresná pošta dala na spodnú časť priestoru na výplatné poznámku „ohláš.závad“ a vyplnila a odoslala Ohlášku chýb na tlačive 11-153 na poštu Báhoň.

júcej potvrdenie. Texty boli vytlačené čiernou farbou na papieri rozličných farieb (napr. zelenom, bielom).

? Odberný lístok

Rozmnožením vyhotovený odberný lístok na telefónny zoznam. Či bolo podobné tlačivo - lístok vydaný

Potvrdenie

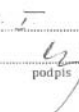
Potvrdzujem, že Keslovský Ján (meno a priezvisko)

byťom z Káčan 3

je prijímateľom:

*] invalidný úrazový dôchodku od Správy dôchodkov v Bratislave,

*] dávky sociálnej starostlivosti soc. dôchodku fin. odboru ONV
 rodné číslo 201223 9590, brutto suma 1.974 Kčs mesačne
 vrátane výchovného*, sirotského dôchodku*) pre 1 detí – siroty (počet)

4. 7. 1979 podpis

*] Čo sa nehodí, prečiarknite!
 12-243 (III. 1978)

Potvrdenie o poberaní a výške invalidného dôchodku vyhotovené poštou Lubela 31. 1. 1979. Poplatok za vyhotovenie potvrdenia vo výške 40 halierov je uhradený dvoma známkami 20 halierov, znehodnotených dennou pečiatkou čs. III. typu pošty Lubela s rozlišovacím znamienkom „b“ s dátumom dňa vyhotovenia potvrdenia.

i oficiálne, sa autorovi zatiaľ nepodarilo zistiť. Na adresnej strane vpravo hore je uvedené telefónne číslo a jeho užívateľ s adresou. Na ľavej strane boli údaje vzťahujúce sa na výmenu starého telefónneho zoznamu za nový a pod tým miesto na podpis a pečiatku odberateľa zoznamu. Pod tým bolo upozornenie, že bolo potrebné prečiarknuť, čo sa nehodí

Odberný lístok na jeden telefónny zoznam pre užívateľa telefónnej stanice v Košiciach. Vzhľadom na to, že užívateľ nevrátil starý telefónny zoznam musel uhradiť poplatok 7 Kčs. Tento je uhradený známkou v hodnote 7 Kčs znehodnotenou dennou pečiatkou pošty Košice 1 čs. III. typu s rozlišovacím znamienkom „2“ s dátumom 14. XII. 88.

mi známkami.

Dušan Evinic

Pramene:

1. M. Sýkorová Poštová prevádzka II
2. Zatecký, Sýkorová: Poštová prevádzka III
3. D. Evinic: Balíková pošta na Slovensku 1918 - 1985 (Fil.state č.16)
4. Zbierka autora

O D B E R N Ý L I S T O K

POTVRDZUJEM PRIJEM JEDNEHO
 VYTLACOKU TELEFONNEHO ZOZNAMU
 PRE TŤO KOŠICE NA ROK 1988-89.

Č. TLF. 66551
 3386314

OBNOVA VKŮS
 LENINOVA 30
 84800 KOŠICE 888

STARÝ TELEFONNÝ * VRAĆAME
 ZOZNAM * NEVRACIAME

hallen!

GITATELNÝ PODPIS, PRIP. ODTLACOK
 PEČIATKY

* PREČIARKNITE, ČO SA NEHODÍ
 VYTLACOK NOVEHO ZOZNAMU
 VYDALA POSTA
 VYTLACOK STAREHO ZOZNAMU
 PRIJALA POSTA

VEČ SPOJOVEJ SLUŽBY

MIESTO PRE NALEPENIE
 POSTOVÝCH
 ZNAMOK

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Klub filatelistov 52-20 v Trnave s hlbokým zármútkom oznamuje že 10. júla 2009 vo veku 87 rokov zomrel náš významný funkcionár a priaznivec zberateľstva Jozef Šelestiak. Okrem vynikajúcich zbierok viacerých štátov, ktoré vlastnil, sa mu ako vedúcemu pracovníkovi pošty v Trnave podarilo objaviť a publikovať všetky poštové pečiatky používané v tomto meste. Česť jeho pamiatke.

Výbor klubu

KF 52-46 Močenok – Filatelistická výstava Juniorfila Močenok 2009 (nesúťažná), počas VII. dní obce, na počesť 20. výročia slobody, **14. – 16. 9. 2009**, Kultúrne stredisko Vernisáž **13. 9. 2009 o 17.00 hod**, príležitostná poštová pečiatka a poštový lístok. jozefkutny.filatel@centrum.sk

13. 9. 2009 BANSKÁ BYSTRICA
 60. aukcia numizmatického materiálu pobočky SNS Banská Bystrica sa koná od 9.00 hod. v Dome misijného hnutia, Skuteckého 4.

Operence – spoločníci človeka

HLUCHÁŇ OBYČAJNÝ

Hlucháň obyčajný (*Tetrao urogallus* L. čeľad *Tetraonidae*) je mohutný vták. Kohút je asi 90 až 100 cm dlhý, rozpätie krídiel má 120 až 130 cm. Sliepka má na dĺžku necelých 70 cm. Hlucháne patria medzi najväčšie kurovité vtáky. Kohút je čierny s kovovým leskom. Krídla má hnedasté. Na hrdle má predĺžené pierka, nad okom má holý očný krúžok červenej farby. Chvost má zaokrúhlený, vejárovitý. Sliepka je hrdzavohnedá so svetlými okrajmi pier. Oči má hnedé, zobák sivožltý, perie na nohách je gaštanovohnedé.

Hlucháň žije v severnej a strednej Európe a na Sibíri. Obýva málo navštevované staré lesy väčšinou v hor

natých krajoch. Vyhľadáva tiché ihličnaté aj zmiešané lesy s bohatým porastom a rúbanskami, kde rastie veľa lesných plodín. Nerád opúšťa

miesta, na ktoré si navykol. Hlucháne vyžadujú piesočnaté popolištia a dostatok vody. Sú veľmi opatrné, preto často unikajú našej pozornosti.

Kohút žije takmer celý rok samotársky. Za mladi žijú rody pokope, na jeseň sa rozletia podľa pohlavia. Sliepky tvoria osobitné krídle. Koncom marca a v apríli kohúty obsadia tokaniská, to sú miesta na strome a až neskôr potom na zemi. Tokať začínajú pred úsvitom. Najprv sú to krokové variácie, spúšťanie krídiel, dvíhanie chvosta, natahovanie krku a nakoniec zvukové prejavy. Má zdanlivo nevýrazný hlas, trasúc sa od námahy, vydáva sériu mdlých klopaní a bublaní.

Jeho lúboštný spev má tri hlasové fázy. Spočiatku vydáva zvuk podobný ľudskému mlaskaniu jazykom, teda klopka, potom klopanie zhustuje do trilkov „klíp, klíp, klípklípkíp“, ktoré je čoraz hustejšie a zrýchluje, až napokon vyluskne „gluk“ ako zvuk pri prudkom otvorení flaše. Verš sa končí brúsením, pritom vydáva zvuky podobné brúseniu kosa „šíc, šíc, šíc“ so striedavým pukaním. Pri brúsení, ktoré trvá 2 až 3 sekundy, je hlucháň akoby veľmi rozčulený a zabúda na obvyklú ostražitosť, prestáva vnímať sluchom.

Táto chvíľka sa dá využiť na priblíženie k nemu priskakaním.

Zrýchlený záznam spevu hlucháňa odhalil, že veľká časť zvukov, ktoré vták vydáva, je pre ľudské ucho príliš nízko ladená, takže ich nedokáže zachytiť. Keby mal takýto zvuk vylúdiť bežným spôsobom, musel by mať priedušnicu dlhú ako basovú píšťalu na organe. Hlucháň má v hrdle špeciálnu trubicu a hlboký tón vzniká pri prechode vzduchu otvoreným koncom trubice, podobne, ako pri fúkaní na hrdlo flaše. V tokaní pokračuje na zemi, kde pojíma sliepky. Jeden kohút môže pojímať štyri až šesť sliepok.

Hniezdo má obyčajne blízko kmeňa kríka, je vystlané jedlovými vetvičkami, stebkami trávy a machom. Sliepka znáša v máji šesť až desať vajec, ktoré majú veľkosť

vajec sliepky domácej. Majú hnedastú alebo bleďožltú základnú farbu a drobné škvrny. Kohút po 14 dňoch opustí tokanisko a vráti sa na staré stanovište. Staré kohúty začínajú tokať skôr než mladé a na tokanisku nestrpia sokov.

Starosť o potomstvo je úplne na sliepke, ktorá sedí na znáške nepretržite 28 dní. Hniezdo opúšťa okrem pri-

jímania potravy len v krajnom nebezpečenstve. Pri hniezdení má sliepka zvláštny zápach, ktorý pravdepodobne odpudzuje inú zver. Malé kuriatka sú červenohnedé. Od opustenia hniezda sa snažia hľadať potravu, sliepka ich vodí a prikrmuje. Najprv mäkkým hmyzom, kuklami mravcov, postupne bobulami a semenami. Po ôsmich až deviatich týždňoch sú mláďatá už úplne samostatné. Dospelé vtáky sa živia pukmi stromov, mladými vetvič-

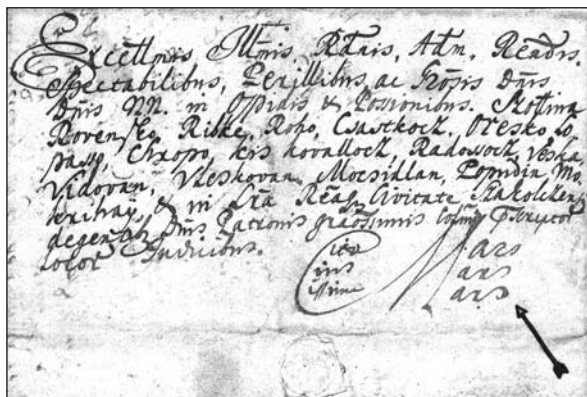
kami, v lete lesnými plodmi, semenami a hmyzom. Lietajú ťažkopádne, iba na malú vzdialenosť a mávajú krídlami tak rýchlo, že pritom vydávajú bzučivý zvuk.

Hlucháne sú zákonom prísne chránené po celý rok, kedysi boli lovené ako lovné vtáčstvo.

Jozef Solava

Súrny list zo Záhoria

Tento posolský list, ktorý mám vo svojej zbierke, je obežník senického slúžnovského úradu dopravovaný richtárskou štafetou v roku 1777. Slúžny býval v Čáčo-

ve, kde úradoval a odtiaľ posielal i svoje listy – obežníky, ktoré podľa cirkuláru obcí uvedeného na adresovej strane, museli richtári doručovať z obce do obce.

Vpravo dolu sú poznámky o expresnej povahe listu Cito, Citius, Citissime (rýchle, rýchlejšie, najrýchlejšie) a vedľa toho je Mars Mars Mars (Marš, Marš, Marš). Je to poznámka zo Záhoria. Tieto listy sú veľmi znečistené pri tolkom nosení z obce do obce.

Tak, ako tento vyobrazený, ktorý prešiel 17 obcí: Sotiná, Rovensko, Rybky, Rohov, Častkov, Oreské, Lopašov, Chropov, Koválovec, Radošovce, Vieska, Vidovany, Vieskovany, Močidlany, Popudiny, Mokry Háj a napokon bol doručený do Skalice, kde bol Hlavný magistrát mesta Skalica.

Zachoval sa nám týmto pekný poštový doklad zo Záhoria. Niektoré uvedené dedinky sa zlúčili a niektoré zanikli.

Lubomír Hrozen

Pramene: MVDr. Pavol Hallon: Poštovníctvo na Záhori, Filatelistické state č. 24

STAROPRAMEN má 140 rokov

Príspevok venovaný pivovým suvenírom je voľným pokračovaním seriálu o ďalších zberateľských odboch, ktorý sme uverejňovali v predvlastnom ročníku Zberateľa. So súhlasom jeho autora sme ho prebrali v skrátenej podobe z časopisu Sběratel č. 3/2009, ktorý vydáva pražský Klub sběratelů kuriozit.

Smíchovský pivovar Staropramen bol založený 23. 10. 1869, keď technik Gustav Noback dodal do rúk hlavných akcionárov plány, podľa ktorých sa na ľavom brehu Vltavy, na pozemku rozlohy 18 000 m², nazývanom „V jámě“, začal stavať komplex pivovarských budov. Prvá várka bola slávnostne uvarená 1. 5. 1871 a 15. 7. 1871 sa začal predaj. Do konca roka 1871 pivovar vyrobil 9 648 hl piva.

Ročná kapacita pivovaru bola 22 500 hl piva. Z čias založenia pivovaru sa dodnes zachovala priečelná časť (do Nádražní ulice) so starými sladovníckymi humnami v podzemí. Súčasťou pivovaru bola i pivovarská reštaurácia a výčapy. Vtedy sa varilo len pivo „výčapné“, teda podľa dnešných zvyklostí sudová desiatka, ktorá však nemala dlhú trvanlivosť. Veľkým odberateľom piva bola blízka Ringhofferova továreň, ktorá denne nakupovala pre 2 000 robotníkov 30 vedier smíchovského piva. Ďalšou výhodou bola i blízkosť Západnej a Buštěhradskej železničnej trate. Prosperitú pivovaru značne otriasol krach na viedenskej burze v roku 1876 a napätie vo vojnových ohniskách v Európe, čo spôsobilo rast cien jačmeňa a chmelu. Smíchovské pivo, aby mohlo konkurovať pivu z iných pivovarov, sa dokonca predávalo pod cenou.

Veľkým reklamným úspechom sa stala v r. 1880 návšteva cisára

a kráľa Františka Jozefa I. v Prahe, ktorý po prehliadke a ochutnaní piva pred prítomnými vyhlásil: „Výborné pivo, naozaj výborné!“ Do pamätnej knihy sa podpísal dokonca česky(!). V roku 1881 prvýkrát prekročila ročná výroba piva 100 000 hl a spotreba stále rástla spolu s rozvojom Smíchova, kde vznikali nové fabriky a firmy. Ďalší rekord padol pri Jubilejnej výstave v r. 1891, keď sa vyrobilo 140 200 hl piva.

Akcie pivovaru stúpali a správna rada vtedy rozhodla upraviť pivovar a zvýšiť výrobu nad 200 000 hl piva ročne. Preto kúpila ďalšie pozemky a pripravila rozsiahlu rekonštrukciu. Na Smíchove sa však v tom čase varilo ešte štrnásťtistupňové pivo Bavor v starom právovárečnom dome „U č. 1“. Malý pivovar Jana Stejskala (nie-

kdy písané i ako Steykala) sa honosil názvom *Občanský akciový pivovar na Smíchově* a ťažil z dobrého mena svojho veľkého suseda. Akcionársky pivovar si preto nechal zaregistrovať šestnásť ochranných známok, z ktorých nad Pračepom, Star-

osmíchovským, Starozdrojom a ďalšími nakoniec jednoznačne zvíťazil Staropramen. Občiansky pivovar sa však nevzdal a jeho produkcia bola i naďalej podporovaná pražskými sladovníkmi.

Až v roku 1939 sa Staropramenu podarilo v dražbe kúpiť nehnuteľnosti tohto pivovaru, a tým konkurenciu definitívne položiť. Smíchovský pivovar sa neustále modernizoval a jeho technológie vždy predbiehali dobu. Od r. 1889 boli umelo chladené pivnice, v r. 1903 bola postavená nová varňa využívajúca paru a v r. 1912 sa na nádvorí objavil prvý nákladný automobil.

Vrchným sládkom na prelome storočia (1892 – 1905) bol Michael

Trnka a počas jeho pôsobenia sa ročná výroba piva neustále zvyšovala. Michaela Trnku v rokoch 1905 až 1912 vystriedal František Trnka. Prvná svetová vojna viedla k hľadaniu náhrad za nedostatok jačmeňa i hotový slad a varené pivo bolo štvor-, navyiac šesťstupňové. Iné pivovary začali variť z umelého sladidla (sacharinu) a chmelu zvláštnou náhradou, tzv. pivolínu (čoskoro premenovaný na „cisárové slzy“).

V dvadsiatych rokoch už ale opäť nastal v Staropramenu obrat k lepšiemu, na ktorom sa neskôr veľkou mierou podieľal i VIII. všesokolský zlet na Strahovskom štadióne.

Pivovar uskutočnil totálnu prestavbu, ktorá prebiehala od prelomu 20. a 30. rokov minulého storočia nepretržite až do začiatku 2. svetovej vojny. Predvojnová výroba dosiahla vyše 860 000 hl piva. Pivovar bol kapacitne pripravený na výrobu 1 miliona hl piva. Tým by sa stal najväčším pivovarom na európskom kontinente. Vojna však tieto plány zastavila...

Po vojne bol pivovar znárodnený. V rokoch 1946 – 1948 mal závod úradný názov Smíchovský pivovar Staropramen, n. p., a v rokoch 1948 – 1950 Pražské pivovary, n. p. Výroba piva sa rozbiehala len pomaly. Následkom nedostatku surovín sa varili len nízkostupňové pívá,

svetlá dvanásťka (ležiak sa začal variť až v r 1951).

V roku 1953 sa začalo s exportom piva. V r. 1960 sa prvýkrát prekročila pôvodne plánovaná hranica jedného milióna hl piva za rok.

V roku 1989 sa otvorili nové možnosti rozvoja Staropramenu vstupom zahraničných strategických investorov. Začiatkom 90. rokov došlo k transformácii Štátneho podniku Pražské pivovary na Pražské pivovary, a. s. (tvorili ich pivovary Holešovice, Braník a Staropramen).

V roku 1993 sa majoritným vlastníkom Pražských pivovarov, a. s., stala britská pivovarnícka spoločnosť Bass. V roku 1997 sa do spoločnosti začlenil pivovar

Ostravar. V roku 2000 sa uzavrela dohoda medzi Bass International a belgickou spoločnosťou Inbrew o získanie britskej pivovarníckej divízie Bass Brewers vrátane spoločnosti Pražské pivovary, a. s., neskôr Pivovary Staropramen, a. s. V súčasnosti je spoločnosť Pivovary Staropramen, a. s., členom skupiny Anheuser-Busch InBev, ktorá je najväčšou pivovarníckou spoločnosťou na svete. Tá vznikla v roku 2008, keď spoločnosť InBev (vznikla zlúčením firiem Interbrew a AmBev), kúpila americký Anheuser-Busch.

Do portfólia pivovaru Staropramen patria pívá Staropramen Svätý, Staropramen Černý, Staropramen Ležák, Staropramen Granát a Staropramen Dia. Po uzatvorení pivovaru Braník v roku 2007 z dôvodu obmedzenej kapacity a presunutia výroby na Smíchov, sa v Staropramenu varí tiež Braník Svätý, Braník Ležák, Vratislav a Měšťan. Pivovar Ostravar varí okrem regionálnych pív Ostravar Premium, Ostravar Originál a Ostravar Bazal, tiež jedinečné špeciály Velvet a Kelt.

Staropramen Svätý je svetlé výčapné pivo, prírodne sytené oxidom uhličitým, má jemnú chmelovú arómu a vyváženú horkosť. **Staropramen Ležák** má chuťovo vyváženú horkosť a primerané prekvasenie mu dodáva príjemne zaokrúhlenú chuť. Charakteristická je jeho

hustá pena. **Staropramen Černý** je tmavý ležiak bavorského typu so sladkastou karamelovou chuťou. **Staropramen Granát** je polotmavý ležiak originálnej granátovej farby, jemnej chmelovej vône a plnej chuti, s ľahko nahorklým dozvukom. Výroba piva Staropramen Granát je inšpirovaná originálnou receptúrou pätnáststupňového piva Smíchovský Granát, ktoré sa v Akcionárskom pivovare na Smíchove varilo už v roku 1884. Dnešné pivo Granát má stupňovitosť zníženú na 11,8 stupňa, čo vyhovuje širokému okruhu spotrebiteľov.

Ešte sa v stručnosti zmienim o niektorých dôležitých momentoch po roku 1989, ktoré významne ovplyvnili ďalší rozvoj pivovaru Staropramen. V roku 1995 pivovar prichádza s novými etiketami, ktoré navrhla v Londýne agentúra Design Bridge. Zdôraznili sa tradičné hodnoty i historické motívy pivovaru. Opäť sa použil nápis „Založeno 1869 Smíchov“.

V máji 2004 predstavil pivovar nový obal na pivo Q-pack. Obal bol vyrobený zo špeciálneho materiálu, ktorý uchovával produkt v zodpovedajúcej kvalite, mal rovnakú chuť ako zo sklenenej fľaše. Obal Q-pack je nerozbitný, ľahký a recyklovateľný. Začiatkom mája sa v 0,65 litrovej fľaši začal predávať Staropramen Svätý.

Pivo Staropramen sa stalo oficiálnym pivom festivalu Rock for People 2005. Na jednotlivých akciách v rámci festivalu sa dal kúpiť Staropramen Ležák, Granát, Svätý, Černý.

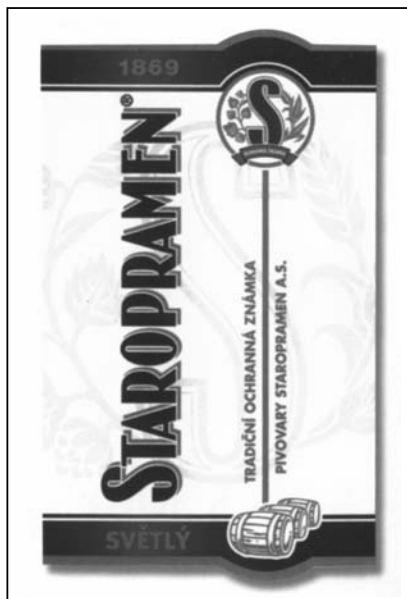
V októbri 2005 prišli Pivovary Staropramen, a. s., s novým originálnym pohárom na pivo Staropramen, a to v tvare džbánka, pollitrového a tretinkového.

Značka Staropramen prišla novou grafickou podobou začiatkom roka, 7. februára 2006 predstavila originálne logo, modernú zelenú fľašu a nové etikety.

Najzásadnejšou novinkou bol nový tvar loga Staro-

pramen. Staropramen bol jednou z mála značiek, ktoré sa odvážilo využiť originálny vertikálny formát loga. Novú podobu majú tiež etikety, na ktorých sa zvýraznili úspechy a získané ocenenia značky Staropramen. Jednotiacimi prvkami všetkých nových etikiet je pečat „S“ zdôrazňujúca kvalitu piva Staropramen a letopočet 1869, odvolávajúci sa na rok založenia pivovaru, ktorý spoločne s ikonou súdkov symbolizuje dlhoročnú tradíciu varenia piva. Nové logo a etiketu pripravila belgická agentúra K-Creation. Novú vizuálnu podobu dostalo tiež balenie plechoviek.

Spoločne s novým logom uviedol Staropramen na trh novú fľašku. Klasické pivové NRW fľaše sa tak nahradili novým typom fľaše – zelenou s dlhším a užším hrdlom. Na trhu sa objavili v priebehu februára 2006 a boli do nich stáčané všetky pivá Staropramen - Svätý, Ležák, Granát, Černý i Nealko. Autormi fľaše boli návrhári spoločnosti Avirunion.

Podkladom pro tento článok byla publikace Pražské pivovárky a pivovary od Milana Poláka. Zvláštní poděkování patří i tiskovému mluvčímu společnosti Pivovary Staropramen, a. s., pánu Pavlu Barvíkovi za poskytnuté informace a spolupráci na tomto článku.

Zpracoval **Petr Nahodil**,

kлубsberatelukuriozit@quick.cz
www.sberatel-ksk.cz

Spoločné vydania (15)

Unikátny morský život

Zvyčajnou témou spoločných vydaní je niečo súvisiace s danými krajinami, ale Malajzia a Brunej 6. 2. 2007 vydali známky s morskými rybami, ktoré raz môžu plávať v ich teritoriálnych vodách a inokedy nie. Ako spoločné vydanie, ale aj obe krajiny sú tiež niečím zvláštne. Malajzia nie je ani skutočnou republikou, ani monarchiou, pretože na čelo federácie sa volí jeden zo sultánov na päť rokov ako prezident, navyše krajina má až dve hlavné mestá, to známejšie je Kuala Lumpur, ale jeho funkciu postupne preberá Putrajaya.

Brunej je zasa maličký štátik rozdelený Malajziou na dve územia. Je to jeden z dvoch sultanátov na svete. V čase vydania týchto známok obe krajiny ešte vedli medzi sebou spor o morskú hranicu, na ktorej sa dohodli až v septembri 2008. Obe krajiny sa dohodli aj na spornom súostroví Spratly, na ktoré si robia nároky ešte ďalšie štyri krajiny. Brunej si nechal jeden ostrov s rybárskou osadou bez vojenskej posádky a Malajzia šesť. Ostrovy Spratly, ako aj celé pobrežie Bruneja a väčšina pobrežia Malajzie je obývané Juhočínskym morom, v ktorom žijú živočíchy zobrazené v spoločnom vydaní.

Práve Spratly, ktoré sú uprostred Juhočínskeho mora, sú domovom zobrazených živočíchov, ale zriedkavo sa zatúlajú aj k pobrežiu Malajzie, Bruneja, Filipín

a dokonca aj Austrálie. Jedinečné vtáctvo je mimoriadne ohrozené vojakmi a ich zvieratami, ktoré si priviezli dočasní obyvatelia ostrovov. Spratly tvorí asi 100 sopeč-

ných ostrovov a 550 útesov s celkovou rozlohou len 5 km². Napriek svojej „malosti“ majú obrovské zásoby fos-

fátov, guána, ropy, zemného plynu a jedinečné živočíšstvo, no netreba zabudnúť na významné loviská rýb.

Každá z krajín, ktorá okupuje Spratly (Čína, Filipíny, Vietnam, Malajzia, Tajwan, okrem Bruneja) rozvíja na „svojich“ ostrovoch aj turistický ruch a má tam svoje vojenské posádky. Preto sú tam až štyri väčšie a štyri menšie letiská, heliporty a menšie prístavy. V minulom storočí tam pokusne vysadili tropické druhy ovocia a tie sa ujali, ich potomkovia tam rastú dodnes a ich plody zberajú turisti. Keďže živočíšstvo na ostrovoch je mimoriadne ohrozené a situáciu nemožno vyriešiť, vedci sa viac zameriavajú na morské živočíchy žijúce pri koralových útesoch. V ochrane ekosystémov najviac pokročil Vietnam, ktorý vytvoril morské aj pevninové národné parky a zakázal

zber chránených rastlín a používanie jedov, výbušnín a vlečných sietí pri rybolove na časti súostrovia, ktorú okupuje.

Spoločné vydanie tvoria dve známky a háreček s dvoma známkami. Na prvý pohľad sú známky aj háreček oboch krajín rovnaké, ale pri pozornejšom pohľade nájdeme výrazné rozdiely. Je to ako pri hre nájdí 10 rozdielov. Na prvej známke je krásna žltozelená, niekedy aj žltomodro pruhovaná ryba *Balistapus undulatus*. Nezaujme len svojím sfarbením, ale aj tvarom. Na výraznom hrbe má malé oči a chrbtovú plutvu má výrazne vzadu. Nemá žiadne príbuzné rody. Dorastá až do 30 centimetrov, ale rastie veľmi pomaly a je dlhoveká. Napriek svojej kráse je mimoriadne neznášanlivá a útočná. Útočí na všetko živé aj neživé okolo seba. Živí sa rybami, koralmi a bezstavovcami. Pre jej obrovskú devastáciu schopnosť sa jej hovorí aj zelená spúšť alebo morský tank. Miluje skaly a jaskyne, kde sa rada skrýva. Žije v tropických moriach do hĺbky 50 m najmä v okolí koralových útesov.

Pozadie malajzijskej známky je žlté s ďalšou malou rybkou rovnakého druhu. V hornej časti známky je názov štátu, rok vydania 2006 a nominálna hodnota 50 sen. V dolnej časti je malajský a latinský názov ryby a nápis Malajzia-Brunej spoločné vydanie v malajčine a angličtine.

Na brunejskej známke sú obe ryby v tmavších far-

bách, akoby fotené pri horšom osvetlení a pozadie je tmavomodré s náznakmi koralov. V hornej časti je názov štátu napísaný arabským aj latinským písmom a portrét sultána. V dolnej časti je malajský a latinský názov ryby napísaný arabským aj latinským písmom, ďalej nominálna hodnota 60 sen, rok 2006 a anglický a malajský nápis (v arabskom písme) Brunej-Malajzia spoločné vydanie

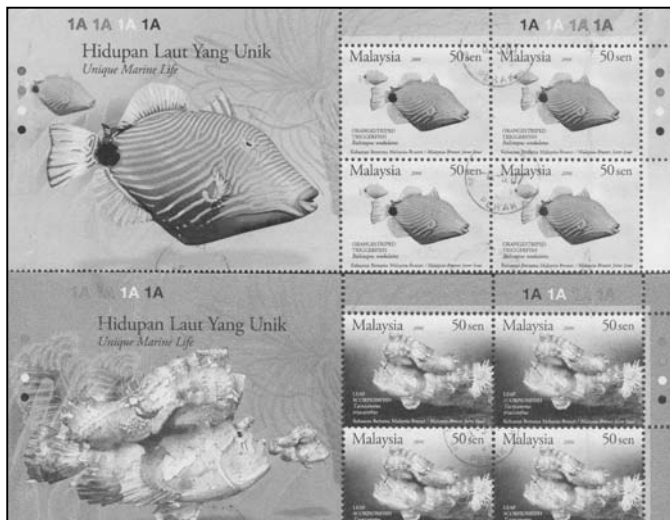
Na druhej známke je ďalšia nezvyčajná ryba *Taenianotus triacanthus*. Je len 10 cm dlhá, má žltohnedú farbu a žije v indo-pacifickej oblasti až do hĺbky 130 m. Má mimoriadne

sploštený tvar a množstvo výrastkov. Farbu podľa prostredia dokáže za niekoľko dní zmeniť až na ružovú, červenú, či bielu. Pri love je mimoriadne prefikaná. Pohybuje sa skrútená pomalým hoidavým pohybom napodobňujúcim spadnutý suchý listok, až kým sa nedostane priamo ku koristi. Potom ju naraz prehltnie. Korisť môže mať až polovičné rozmery ryby. Živí sa malými rybami a krevetami. Aj keď je to malá ryba, ubráni sa pred oveľa väčšími živočíchmi vďaka jedu, ktorý vychádza z obrovskej chrbtovej plutvy. Rada sa skrýva v koralových útesoch a riasach. Pozadie malajzijskej známky

je modrobielie v pravom dolnom rohu je sasanka a koral. Nad väčšou rybou skrútené pláva o niečo menšia. Nominálna hodnota aj ostatné nápisy sú rovnaké.

Brunejská známka má obe ryby výrazne menšie a pozadie je skôr bielo-modro-sivé, sasanka a koral je len naznačený. V pravom hornom rohu je portrét sultána a ostatné nápisy sú rovnaké, ako na prvej známke, len chýba názov ryby napísaný arabským písmom, ktoré

poúžíva Brunej. Na hářčeku sú dve známky vedľa seba. Na ľavej je lodienka *Nautilus pompilius*. Je to hlavonožec so špirálovito stočenou ulitou. Vznáša sa vztyčene otvorom nahor veľmi ľadnými pohybmi, pričom jej z ulity vykúkajú oči, ktorými vidí mozaikovitú, a chápadlá, ktorými chytá potravu a skúma okolie. Je ich až 90 a dokážu rozoznať iné zloženie vody, ktoré spôsobil iný živočích, potenciálna korisť lodienky. Aby sa sama nestala potravou, jeho ulita je zhora tmavá, takže splyva s tmavými hĺbočinami, a naopak, zdola je svetlá, aby splyvala so sinkom prežiareným morom. Nádherná, až 26 cm veľká a dokonale pravidelná ulita sa dá vyleštiť, čím získava perleťovú farbu. Vďaka tomu sa v 19. storočí tento živočích nadmerne lovil a jeho počty sa výrazne znížili. Táto lodienka má dva poddruhy: *Nautilus pompilius pompilius* obýva ostrovný svet juhovýchodnej Ázie a *Nautilus pompilius suluwensis* žije len v Suluskom mori a je o polovicu menšia.

Pozadie malajzijskej známky je v dolnej časti pieskové, na zvyšku modré. V hornej časti je názov štátu, rok 2006 a cena RM 1. V dolnej časti známky je malajský a latinský názov lodienky a v rovnakých jazykoch aj názov Malajzia-Brunej spoločné vydanie. Brunejská známka má žltozelenobiele pozadie, v hornej časti je malajský a anglický názov krajiny a portrét panovníka, v dolnej časti je opäť len anglický a latinský názov živočícha, cena \$ 1, rok 2006 a anglický a malajský nápis (v arabskom písme) Brunej-Malajzia spoločné vydanie. Na pravej známke je samček ryby *Ostracion meleagris*. Hranatým tvarom nie práve najkrajšia ryba zaujme farbami. Spodná časť až po veľké oči je modrá s nenápadnými žltými bodkami. Vrchná časť je zase čierna s výraznými, tiež žltými bodkami. Je to typické masko-

vacie sfarbenie, podobne ako pri lodienke. Chrbtová plutva je výrazne vzadu a je vejárovitá. Medzi ňou a chvostovou plutvou je pomarančový pás oddelujúci obe farby najvýraznejší. Samička je úplne iná tvarom, aj sfarbením, mladé ryby majú oblé tvary a svetlejšie farby. Dorastá do 20 cm, živí sa malými rybkami, aj svojím druhom a krevetami. Do vody vypúšťa jed, ktorým zabíja okolité živočích. Rada sa zdržiava okolo rôznych skrýš. Táto malajzijská známka má rovnaké pozadie ako ľavá známka, len v pozadí pláva menšia jemne sfarbená ryba rovnakého druhu. Všetky texty, aj cena sú rovnaké, ako na ľavej známke, samozrejme okrem malajského a latin-

ského názvu živočícha. Aj pravá brunejská známka má rovnaké pozadie ako ľavá, tiež má v pozadí menšiu ryбку rovnakého druhu v nevýrazných pozadí. Rovnaká je aj cena a texty, okrem názvu živočícha. Ten je napísaný už aj v arabskom písme.

Pozadie malajzijského hářčeku je modré, v hornej

časti mierne a v dolnej výrazne z vody presvitajú morské živočích, ako koral, medúzy, sasanky a iné. Nad známkami je po malajsky a anglicky bielymi písmenami napísaný názov emisie, teda Unikátny morský život. Pozadie brunejského hářčeku je tmavomodré a len v dolnej časti z vody presvitajú morské živočích, v popredí je len sasanka. Pod známkami je tiež biely názov emisie v malajčine (v arabskom písme) a angličtine. Známkami a hářček navrhol Awang Ali bin Hj Abd Rahim v spolupráci s firmou Reign Associated Sdn. Bhd. Všetky známky majú rozmery 40 x 30 mm na šírku, rozmery hářčeku sú 100 x 70 mm na šírku. Perforácia je 14. Ofsetom ich pre obe krajiny vytlačila tlačiareň Security Printer Malaysia Sdn. Bhd. Známkami boli vytlačené na TL s 20 známkami (4x6), pričom v ľavom hornom rohu, na mieste, kde by mali byť 4 známky, je zväčšený obraz známky s názvom emisie.

-dn-

FIRMA ZBERATEL®

stále vykupuje

**HODNOTNÉ ZBIERKY I JEDNOTLIVÉ
ZNÁMKY, MINCE A POHLADNICE**

Poradenská služba - Zásielková služba
Diskrétnosť zaručená - Platba v hotovosti

Predajňa:

Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava,

☎ 02 44 250 149, 0911 250 149

e-mail: zberatel@chello.sk

Otvorené pondelok až piatok
od 10⁰⁰ do 18⁰⁰ hod.

ALBUM ZIKA

**NEHLADAJTE MA DOMA,
NÁJDETE MA NA INTERNETE**

www.albumik.sk

MZIKA@HOTMAIL.COM

TEL/FAX.: 02 / 4342 9386

www.zberatel.com

Návštívte internetové stránky firmy

ZBERATEL®

Kliknutím na titulyk úvodnej stránky sa
dozviete ďalšie informácie z jednotlivých
oblastí zberateľstva a o aktuálnych ponukách
firmy Zberateľ®

FILATELIA ALBUM

predávame a vykupujeme
ZBIERKY ZNÁMOK, MINCÍ,
STARÝCH POHLADNÍC,
CELISTVOSTÍ
A OSTATNÝ FILATELISTICKÝ
MATERIÁL

FILATELIA ALBUM

Lazaretská 11

811 08 BRATISLAVA

telefón / fax: + 421 - 2 - 5296 7411

www.matchboxmuzeum.sk; www.filatelia-album.sk

Ervín SMAŽÁK

Lotyšská 16, 821 06 Bratislava

tel.: 02/45246 518, 0903 256 518

Propagácia športových podujatí na poštových materiáloch (prílače, príležitostné poštové ☉ a strojové príležitostné ☉)

Sprostredkovateľská činnosť vo filatelii. Zásielková služba (novinky SR, ČR).

Ponúkam známky, FDC, celistvosti, katalógy a ostatné poštové materiály na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Vykupujem kvalitný poštový materiál na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Prijímam do komisionálneho predaja poštový materiál na tému Olympijské hry a šport (celý svet).

Členovia SSOŠF pri Slovenskom olympijskom výbore majú **10% zľavu** na materiály firmy ERVO.

Firma Katalóg Filatelia - Numizmatika

Námestie SNP č. 37, 960 01 Zvolen ☎ 045 / 5320 250-51,

0907 818 772, e-mail: caniga.triangel@stonline.sk

Po - Pia: 10.00 - 18.00 hod.

Vykupujeme a predávame

**známky, mince, bankovky,
staré pohľadnice a vyznamenania**

Zároveň poskytujeme bezplatne poradenskú službu
a ohodnocovanie materiálu.

Pre členov Klubu Filatelie a abonentom časopisu
Zberateľ poskytujeme 5% zľavu

Univerzita Komenského v Bratislave mä 90 rokov

Univerzita Komenského v Bratislave je najstaršia slovenská univerzita. Vznikla v roku 1919 a mala mimoriadny význam pre rozvoj vzdelanosti, vedy a kultúry na Slovensku. Po prvý raz v dejinách mali Slováci svoju

Zákon o založení Československej štátnej univerzity v Bratislave, ktorý 27. júna prijalo Národné zhromaždenie, nadobudol účinnosť 11. júla 1919. Prednášky sa konali v slovenskom a českom jazyku. Lekárska fakulta,

ktorá spočiatku fungovala s 11 českými profesormi začala pôsobiť ako prvá, už 31. júla 1919. Na Univerzitu Komenského bola univerzita premenovaná 11. novembra 1919. V roku 1921 sa začalo prednášať na právnickej fakulte a filozofickej fakulte, spočiatku tiež len s českými profesormi. Prvým rektorom univerzity sa stal Jozef Škultéty (kat. č. 144), ten sa však úradu neujal a jeho funkciu v rokoch 1919 – 1921 vykonával profesor patológie a terapie vnútorných chorôb Kristián Hynek.

Budova UK v 30. rokoch minulého storočia

vyšokú školu, ktorá poskytovala možnosť získať najvyššie vzdelanie v rodnom jazyku.

Začiatky budovania Univerzity Komenského však neboli ľahké. Vinou nelútostnej maďarizácie nemalo Slo-

vensko nielen dostatok vzdelaných odborníkov na vyučovanie na jednotlivých fakultách, ale ani učiteľov na základné a stredné školy. Výrazne sa to prejavilo napríklad pri vznikajúcej právnickej fakulte, ktorá mala čo najrýchlejšie vychovať nových ľudí pre všetky odvetvia štátnej správy a nahradiť staré úradníctvo. Rovnako filozofická fakulta, ktorá mala budovať intelektuálnu základňu slovenskej kultúry v mladej republike, nemala široký výber pred-

Budova sídla Filozofickej fakulty UK – na dobovej pohľadnici

nášateľov spomedzi málopočetnej vrstvy slovenských vzdelancov.

Napriek tomu, že zákon o založení Univerzity Komenského predpokladal i budovanie prírodovedeckej fakulty, jej zriadenie sa v prvých dvoch desaťročiach existencie univerzity nedalo uskutočniť. Na rozvoj prírodo-

Najmladšou fakultou, zriadenou v roku 2002, je Fakulta sociálnych a ekonomických vied. Vznikla ako odzva na domáce, ale najmä svetové trendy zavádzať nové alebo u nás zatiaľ netradičné odbory do výučby univerzitného typu. Rezonovali tu výzvy z oblasti sociálnych vied, najmä sociálnej psychológie, európskych štúdií, ale aj ekonómie.

Popri univerzite v Bratislave sa 10. októbra 1919 otvorila Československá

štatná knižnica Univerzity Komenského. Sídliť sa začala v budove bývalého kláštora klarisiek. Základom jej fondov sa stali knihy dovtedy pôsobiacich knižníc, neskôr sa rozšírili nákupom knižníc významných osobností, napr. Samuela Jurkoviča. Pri svojom otvorení mala univerzitná knižnica takmer 85 tisíc zväzkov.

Významné je pôsobenie univerzity aj na športovom poli, najmä v ženskom vôlejbale, keď klub Slávia UK vznikol v roku 1953 a je najúspešnejším ženským volejbalovým klubom na Slovensku. V roku 1966 získala Slávia UK prvý titul majstra Československa, ako vôbec prvé slovenské družstvo.

vedných disciplín na vysokoškolskej úrovni neboli ešte na Slovensku podmienky.

V roku 1939 bola univerzita premenovaná na Slovenskú univerzitu (obr. vyššie), v roku 1954 späť na Univerzitu Komenského. V roku 1940 vznikla Prírodovedecká fakulta, 4. januára 1947 sa otvorila Pedagogická fakulta, zriadená v roku 1946, v roku 1952 vznikla fakulta farmaceutická, v roku 1960 telesnej výchovy a športu, v roku 1964 pedagogická v Trnave, v roku 1969

odnož lekárskej fakulty v Martine, v roku 1980 matematicko-fyzikálna. V roku 1990 do zväzku univerzity opätovne vstúpila Evanjelická bohoslovecká a Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta.

V roku 1991 vznikla Fakulta managementu, ktorá sa do histórie vysokého školstva na Slovensku zapísala tým, že bola prvou fakultou, ktorá sa špecializovala na výučbu manažmentu.

November 1989 priniesol zmeny aj do vzdelávacieho procesu univerzity. Odstránili sa predmety, ktoré mali ideologický charakter. Univerzita sa zapája do siete vysokoškolských inštitúcií rozvinutých európskych krajín, najmä svojou účasťou v medzinárodných inštitúciách, ktoré tento proces koordinujú. Získala zastúpenie vo výkonných orgánoch a komisiách Rady Európy, Medzinárodnej asociácie univerzít, Stálej komisie rektorov európskych univerzít, Konferencie rektorov podunajských štátov atď. Je preto pochopiteľné, že tieto významné skutočnosti možno dokumentovať aj zberateľsky.

(-pem-)

Tematická rozmanitosť starovekých gréckych mincí a ich interpretácia

Elena Minarovičová

Od obdobia antiky až po súčasnosť vzniklo množstvo mincí, ktoré umožňujú sledovať vývoj myslenia človeka, jeho vzťah k prírode a k historickým súvislostiam. Stačí si všimnúť antické, najmä staroveké grécke mince, ktoré sa tešia záujmu numizmatikov, ale i zberateľov rôznych umeleckých predmetov, obdivujúcich štýl mince, jej umelecké stvárnenie, rozmanité námety a výjavy, o ktorých minca vydáva svedectvo.

Gréci, autori prvých skutočných mincí, dokázali vytvoriť na malom kúsku kovu dokonalé, realistické výjavy, podoby božstiev, zvierat a rastlín. Je pozoruhodné, že ich tvorivú aktivitu neobmedzovalo malé obrazové pole. Vďaka tomu môžeme na ich razbách obdivovať až neuveriteľné bohatstvo variácií rozličných výjavov a tiež prírodných motívov.

Prvé heraldické znaky a symboly na minciach jednotlivých gréckych štátov – rastliny, živočích, nymfy, rozličné kultové predmety a pod. - nahrádzali postupne od 5. stor. pred n. l. idealizované podoby božstiev. Na minciach bývajú zobrazovaní Pallas Aténa, Afroditá, Apolón, Artemis, Zeus, Mars, Herkules a ďalší iní. Z rastlinnej ríše našli svoje miesto na minci realisticky znázornená olivová vetvička, ruža, vinná réva, granátové jablko, obilný klas, palma, vavrín, figový list, tekvica a ďalšie. Zo živočíchov sú to napríklad orol, lev, sova, býk, kôň, pegas, včela, delfín, korytnačka, holub, ryba, slon, zajac, pes, kohút, had, kozorožec a mnohé iné, ktoré sa vyskytujú vyobrazené na minciach samostatne alebo ako doplnkový symbol. Prírodné motívy čerpali Gréci z bezprostredného okolia, v ktorom žili. Často nahrádzali textovú časť na minciach a prispievali k lepšiemu pochopeniu ich hodnoty a pôvodu.

Minca tiež zdôrazňovala suverenitu štátu, mesta alebo panovníka. Okrem svojej peňažnej úlohy bola výrazom aj umeleckého ctenia jednotlivcov a štýlu doby, v ktorej vznikla. Aj pri námietovej rôznorodosti sa niektoré grécke štáty, mestá, obchodné centrá i po nie-

koľko storočí úzkostranne pridržiavali vlastnej mince. Znamenalo to, že na minciach používali určité znaky, symboly charakteristické pre nich, aby prípadnými zmenami neovplyvnili obeh svojich už dobre zavedených razieb. Jednotlivé oblasti antického Grécka (hoci išlo iba o územie jednej obce – polis) mali svoje vlastné mincové motívy. Grécke mestá si často vybrali také motívy, ktoré boli synonymom názvu mesta napr. Fokaia – tuleň, Selinus – celerový list, Leontinoi – lev (*obr. 1*), ale aj mestá Heraklea, Apollonia alebo Atény zobrazovali bohov s rovnakými menami.

Prvé grécke mince sa razili v polovici 7. stor. pred n. l. v západnej časti Malej Ázie v Lýdií a Iónii. Mali tvar fazuľky a boli zhotovované z prírodnej zmesi striebra a zlata, z tzv. elektrónu. Tieto naj-

staršie mince sú charakteristické rozličnými obrazmi a najmä na reverze vyrazeným geometrickým znakom, priehlbinou v tvare nepravidelného štvorca tzv. quadratum incusum.

Prvé mince už okruhleho tvaru razil v 6. stor. pred n.

l. ostrov Aigina a ich použitie sa odtiaľ rozšírilo do celej oblasti gréckeho sveta. Aiginské strieborné statéry znázorňovali na jednej strane korytnačku a na druhej strane quadratum incusum. Tento geometrický znak sa objavuje v dobe archaickej aj na ruboch mincí v iných oblastiach gréckeho sveta. Podľa vyobrazenia korytnačky sa aiginské mince nazývali „chelonaí“ (korytnačka = chelone). Korytnačka bola spojená s kultom bohyně Héry.

Grécky názov ostrova Aigina možno preložiť ako „kozí ostrov“ hoci na aiginských minciach bola zobrazovaná korytnačka, najskôr morská, neskôr suchozemská. Podľa povesti bola hlavnou bohynou ostrova Afaia a korytnačka bola jej obľúbeným zvieratom.

Typickým znakom Korintu na Peloponéze bol okridlený kôň – pegas na averze mince. Podľa vyobrazenia sa týmto razbám hovorilo „poloi“. V dobe archaickej je na korintských minciach zvyčajne vyobrazenie pegasa

Tab. I. – Sicília, Leontinoi, okolo 490 pred n. l., tetradrachma, levia hlava (*obr. 1*)

Tab. II. – Sicília, Syrakúzy, 4. stor. pred n. l., pegas (*obr. 2*)

a quadratum incusum. V neskoršom období dochádza k zmene – na averze je hlava Atény alebo Afrodity v korintskej prilbe a na reverze opäť charakteristický znak okridlený kôň – pegas.

Už koncom 6. a od začiatku 5. stor. pred n. l. preniká vyobrazenie na obe strany mince a od quadratum incusum sa upúšťa. Vyobrazenie pegasa môže byť vidieť aj na statéri Syrakúz na Sicílii z rokov 357 – 354. Pod kopytami koňa je triskeles a po obvode opis názvu mesta (*obr. 2*). Na averze tejto mince je hlava Atény.

Vyobrazenie včely (*obr. 3*) na averze mincí je charakteristické pre Efesos v Malej Ázii. Na reverze znázorňujú jeleňa a palmu. Včela i jeleň sa spájajú s bohyňou Artemis, ktorej najznámejší chrám bol práve v Efeze a jeleň bol jej najobľúbenejším zvieratom.

Ázia, Efesos, 5. stor. pred n. l., včela (*obr. 3*)

na II., Dionysia I. a II. a ďalších, najväčšiu územnú rozlohu, najväčšiu politickú moc a významný hospodársky rozvoj. Syrakúzy boli strediskom umenia, vedy, básnictva a filozofie. V meste pôsobil aj Platón. Dejiny mesta nachádzajú svoj odraz vo veľkom rade mincí, ktoré patria k najkrajším minciam antického sveta a v iných gréckych mestách ktoré tiež napodobňované. Počiatky razby syrakúzskeho mincí sa kladú približne do roku 530 pred n. l. Najslávnejšou mincou antického sveta je „damareteion“, dekadrachma, ktorá bola razená bezprostredne po víťazstve Grékov nad Kartágincami v bitke pri Himéře roku 480 pred n. l. Na čele gréckeho vojska stál vtedy syrakúzskeho vládcu Gelona I., ktorého manželka Damarete po víťaznej bitke poskytla raneným Kartágincom starostlivosť a postarala sa o prepustenie zajatcov.

Na oslavu tohto víťazstva boli razené preslávené dekadrachmy nazývané podľa kráľovnej Damarete. Na averze mince je kvadriga (štvorzáprah) s pohoničom, hore vznášajúca sa Niké, ktorá zdobí kone. Na reverze je hlava nymfy Arethúzy, ozdobená olivovým vencom, náušnicami a náhrdelníkom a obklopená štyrmi delfínmi (*obr. 4*). Podľa gréckeho bájoslovia sa do nymfy Arethúzy zamiloval riečny boh Alfeios. Nymfa, pred ním unikala a premenila na prameň, ktorý sa začal vyvierať na ostrove Ortygii, kde sa usadili prví Syrakúzania. Syrakúzske mince v najrozličnejších obmenách, kove a nominálnych hodnotách boli v obehu takmer dve storočia a vynikajú vysokým umeleckým stvárnením danej tematiky.

Z nepreberného množstva krásnych gréckych mincí, s pozoruhodnými vyobrazeniami stručne predstavím aj niektoré, možno menej známe grécke razby:

Na minciach Messany na Sicílii, okolo 430 pred n. l., je na averze vyobrazenie bigy s dvoma mulicami a pohoničom, dole sú dva delfíny a na reverze bežiaci zajac a delfín. Zajac má pripomínať rýchlosť pri zádoch v behu (*obr. 5*).

Na ostrove Rhodos razili od 5. až do 1. stor. pred n. l. strieborné i bronzové mince najčastejšie s vyobrazením boha slnka – Helia s lúčovitou korunou, na reverze s ružou a označením mesta skratkou alebo celým názvom.

V gréckych mestách na juhu Itálie (Metapontum, Laus, Siris a Pyxus, Sybaris, Kaulonia, Kroton, Rhegium a ďalších) sa v 6. a na začiatku 5. stor. pred n. l. razili tzv. inkúzne mince, ktoré patria po technickej stránke k poz-

(*obr. 4*)

Svoj zaužívaný symbol – sovu – opakovane stvárňovalo mesto Atény už od 6. stor. pred n. l. Na svoje razby umiestňovalo krásne modelovanú hlavu bohyne Atény, dekorovanú vetvičkou z olivových lístkov. Na reverze je vyobrazená sova, olivová vetvička a tri začiatkové písmená názvu mesta (AOE). Sova je symbolom Pallas Atény a symbolizuje múdrosť a učenosť, oliva bola v starovekom Grécku zasvätená práve tejto bohyňi. Strieborné aténske tetradrachmy vydržali s malými zmenami od 6. až do 2. stor. pred n. l. Súviselo to aj s dodávkami striebornej rudy, vďaka bohatým miestnym baniarom (*obr. na obálke*: Aténska tetradrachma s vyobrazením sovy)

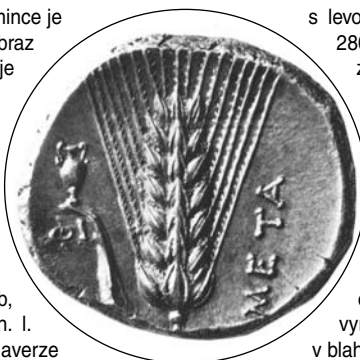
Preslávené sú najmä mince, už vyššie spomínaných Syrakúz, tiež opätovne stvárňujúce svoj vyvolený námet – kvadrigu a Arethúzu. Syrakúzy boli v antike najmocnejším mestom na Sicílii (založené už v roku 733 pred n. l.), mali vynikajúcu polohu a v krátkom čase sa stali významným obchodným centrom a prístavom. Syrakúzska ríša dosiahla za samovládca Gelona I., Hiero-

zajac na averze (*obr. 5*)

ruhodným razbám. Každá strana mince je razená zvláštnym razidlom, ale obraz reverzu je identický s averzou, len je prehĺbený. Príkladom je inkúzna minca Metapontu, na ktorej je týmto spôsobom stvárnený obilný klas (obr. 6) alebo inkúzna razba Sybaris v italskej Lukanii z rokov 550 – 520 pred n. l. s vyobrazením býka.

Agrigentum (Akragas) na Sicílii predstavuje okrem iných razieb, krásnu mincu z 5. stor. pred n. l. s tematikou stojaceho orla na averze a krabom na reverze (obr. 7). Orol bol kráľom vtákov, poslom Dia a nositeľom blesku. Zaujímavý je tiež motív s krabom na jednej strane a letiacim orlom

Južná Itália, Metapontum, 400 – 350 pred n. l., obilný klas (obr. 6)

s levom. Dokumentuje to minca z rokov 280 – 260 pred n. l. kde je na reverze znázornený bežiaci jeleň napadnutý levom (obr. 10). Na reverze tetradrachmy Kartága razenej po roku 400 pred n. l. nás upúta vyobrazenie hlavy koňa. Motív koňa je spájaný s povestou o založení mesta. Údajne v mieste, kde Kartágo vzniklo, vykopalí Punovia na pokyn Junony hlavu veľkého koňa, čo malo byť znamením, že sa stanú vynikajúcimi bojovníkmi a budú žiť v blahobyt.

Na striebornej minci Panormu (Palermo) okolo 460 pred n. l. sa objavuje vyobrazenie pokojne stojaceho psa a na Himere na Sicílii je na averze mince okolo 500 pred n. l. vyobrazený stojaci kohút a na reverze sliepka. Kohút je považovaný za zvestovateľa nového dňa, (Hemera je grécke slovo pre „deň“) (obr. 11). Vyobrazenie labute zasvätenej Apolónovi je na tetradrachme Klazomén v Malej Ázii, Iónii z rokov 380 – 360 pred n. l. (obr. 12).

Na záver ešte niečo o motíve slona na gréckych minciach. Slon sa objavuje na minciach najmä tých oblastí, kde skutočne žil, napríklad v Egypte, Sýrii, Numidii, Baktrii.

Na macedónskych minciach Alexandra III. Veľkého (336 – 323) býva na averze mince hlava Herakla ozdobená kožou leva. Naopak, Ptolemaios I. (323 – 284) v Egypte, ozdobil na svojej tetradrachme kožou leva hlavu Alexandra III. Veľkého a Amonovým rohom.

Postava celého slona sa vyskytuje na minciach v Sýrii. Na niektorých razbách Seleuka I. (312 – 280) je motív kvadrigy ťahanej štyrmi slonmi alebo motív samotne stojaceho bojového slona (obr. 13).

Mojím cieľom bolo predstaviť čitateľovi niekoľko charakteristických gréckych mincí razených približne od 6. do 3. stor. pred n. l. Ich výber je veľmi náročný, vzhľadom na obrovské množstvo, rozmanitosť a úžasnú bohatosť rozličných typov. Pozornosť

Sicília, Akragas, okolo 450 pred n. l., krab na averze (obr. 7)

Sicília, Akragas, 400 pred n. l., orol zapasiaci s hadom (obr. 8)

s hadom v zobáku na strane druhej (obr. 8). Strieborná minca mesta Itanos na Kréte z rokov 450 – 430 pred n. l. znázorňuje dva morské koníky (obr. 9).

Eleá (Hyele) v Lukanii – grécka kolónia nazývaná Rimanni Velia, používa často na svojich razbách motív

Sicília, Himera, okolo 500 pred n. l., kohút (obr. 11)

(obr. 9)

Lukánia, Eleá, 280 – 260 pred n. l., lev strháva bežiaceho jeleňa (obr. 10)

Malá Ázia , Iónia, Klazoménois
(380 – 360), labut (obr. 12)

Sýria, Seleukos I. (312 – 280), bojový
slon (obr. 13)

jednotlivých už v úvode spomínaných božstiev. Verím, že som čitateľom a možno aj zberateľom antických mincí aspoň čiastočne priblížila rozmanitosť a krásu starovekých gréckych mincí, ktoré sa stali večným zdrojom inšpirácie pre nasledujúce storočia.

Literatúra

Seaby, H. A.: Greek coins and their values, Londýn 1966

Sejbal, J.: Antické mincovní umění, Brno 1988

Minarovičová, E.: Umelecko-historický prejav starovekých mincí. In: Numizmatika 17/2000, s. 85 – 95

Minarovičová, E.: Portrét na starovekých minciach, Bratislava 1979

Kurz, K.: Úvod do antické numizmatiky 1/Řecké mince, Praha 1982

Slovník antické kultúry, Praha 1974

som venovala predovšetkým vyobrazeniam na reverzoch mincí. Na averzoch gréckych razieb sú zvyčajne vyobrazené hlavy alebo motívy súvisiace s uctievaním

Naozaj unikát?

Katalóg jesennej aukcie poštových známok, ktorú poriada 12. septembra 2009 v Prahe firma Jirí Majer okrem množstva zaujímavých položiek, najmä z obdobia Slovenského štátu 1939 – 1945, na str. 56 pod nadpisom Nevydané známky prináša vyobrazenie štvorblo-

z tohto obdobia tlačenej hĺbkotlačou v bratislavskej tlačiarňi Pravda (napr. Pof. č. 637 – 639 Svetový týždeň mládeže, Pof. č. 644 – 645 Deň solidarity). Všetky skúšobné tlačie vo viacerých farbách k emisii 1. máj 1952 sa pôvodne vyskytovali vo vyobrazenej úprave. Teda v žiadnom prípade nejde o unikát, ani o ministerskú tlač.

(-pem-)

ČO PIŠU INÍ

■ FILATELIE (ČR) ■ 8/ 2009

V úvodnom príspevku z poštovej histórie o poprevratovom období Československa 1919 – 1919 v druhej časti píše J. Weissenstein. V znaleckej hliadke F. Beneš pokračuje ôsmou časťou o falzifikátoch typu K a bližšie sa venuje preťači POŠTA ČESKOSLOVENSKÁ 1919 (aj s farebnými vyobrazeniami), a to na 12 h rakúskej korune. O svetových stranách v názvoch zemí píše a vyobrazuje V. Feldmann. J. Bejsta sa zamýšľa nad poštovními Českej pošty a históriou ich činnosti. V rubrike tematickej filatelie S. Kamenický prináša zaujímavosti a kuriozity z histórie futbalových pravidiel. T. Vychron informuje o doskovej chybe na 2 K známka Košického vydania. O využití perfinov v tematickom exponáte v štvrtom pokračovaní píše J. Horák. Vývoj poštovníctva (prvý poštový lístok) v rubrike Nejen modrý Mauritius pripomína V. Houška.

V čísle sú tiež informácie o novinkách Českej pošty, Slovenskej pošty, inzercia, ďalšie kratšie príspevky a zväzové správy (medzinárodná filatelistická výstava). Vyberateľnú prílohu tvorí pokračovanie katalógu Pofis 2009: Listinné kolký v českých zemiach 1854 – 2009 autora J. Boučka. (spracoval -pem-)

ku známky Pof. č. 651 v sýtočervenej farbe. V sprievodnom texte sa píše, že táto unikátna, pravdepodobne ministerská tlač, nie je v katalógoch zaznamenaná.

Oficiálne bola táto známka vydaná 1. mája 1952 v inom odtieni červenej farby s jasnejšími kontúrami kresby.

Katalógy známok Československa 1945 – 1992 v poznámke k tejto emisii uvádzajú výskyt skúšobných tlačí v rôznych farbách, s perforáciou a bez perforácie.

Teda aj v tomto prípade ide jednoznačne o skúšobnú tlač, tak ako v prípadoch niektorých ďalších emisii

AUKCIA POŠTOVÝCH ZNÁMOK

Jiří MAJER - PRAHA

12. 9. 2009 v Prahe, Hotel OLYMPIK – ARTEMIS, U Sluncové 14, Praha 8

V rámci ponuky 1391 položiek známok, celín a celistvostí z územia ČR a SR

MIMORIADNA PONUKA ZNÁMOK A CELÍN
SLOVENSKA 1939 – 45 (vyše 300 položiek)
zo zbierky význačného svetového zberateľa.

Katalóg je na www.czechstamps.com, alebo si objednajte zadarmo na adrese:

ČR: Jiří Majer, P.O.Box 24, 190 16 Praha 9, tel: +420-227 037 279,

e-mail: j.majer@czechstamp.com

SR: Michal Zika, Sečovská 8, 821 02 Bratislava 2, tel: 0903-942 017,

e-mail: zika.michal@gmail.com

SÚŤAŽ O KVET ZBERATEĽA

Vážení čitatelia,

dovolenkové obdobie sa prejavilo aj vo vyhodnotení siedmeho kola našej stálej súťaže. Bodoval rovnaký počet príspevkov ako v predchádzajúcom kole, aj počet súťažiacich sa zastavil na rovnakom čísle. Efekt letnej sezóny pokračuje, nie každý má možnosť z dovolenky poslať odpovede, prístup k mailu je zložitejší, tak tieto skutočnosti berieme ako realitu týchto dní. Sme však radi, že záujem o časopis nepoklesol, môžeme to konštatovať z inej korešpondencie a kontaktov s vami, milí čitatelia.

Aj v tomto čísle preto pokračujeme v pôvodnom redakčnom zámere, aby rôznorodosť obsahu s námětom zberateľstva spríjemnila chvíle doznievajúcej letnej pohody.

Víťazom siedmeho kola, aj tentokrát s minimálnym náskokom, sa opäť stala Malá škola filokartie. O jeden hlas menej získal príspevok upozorňujúci na falzifikáty našich známok z posledného obdobia a o štyri hlasy menej získali Falklandy. Tatra banka bodovala na štvrtom a príležitostné tlačie na piatom mieste. Operence tentokrát uzatvárajú prvý poltucet.

Pomaly si zvykáme na používanie euroznámok, pretože odpovede zamerané na túto oblasť boli takmer všetky správne.

V 7. kole teda bodovalo 14 príspevkov (v predchádzajúcom kole tiež) a počet vašich odpovedí sa zastavil na čísle 42. Za všetky odpovede ďakujeme.

Hlasy vo vyhodnocovanom kole boli rozdelené tak, že príspevky na prvých šiestich miestach získali 81 % všetkých vašich hlasov.

■ Vyhodnotenie 7. súťažného kola:

1. otázka – fragment z druhej strany obálky správne identifikovali všetci súťažiaci – vyobrazený bol detail známky Dálie (č. 416) z emisie blahoprajných s personalizovaným kupónom, vydanaj 20. 3. 2008.

2. otázka – Na otázku „Akú výplatnú hodnotu má táto známka od júla 2009? mala byť správna odpoveď: 40 centov (12 Sk). Správne neodpovedal len jeden súťažiaci.

Na 3. otázku - (ktorý článok sa v júlovom čísle Zberateľa najviac páčil), vaše hlasy (23) udelili prvé miesto **A. Urminskému** za dvanástu časť **Malej školy filokartie**. Na druhej priečke s 22 hlasmi je **-pem-** za príspevok

Pozor, falzifikáty! Tretia priečka (18 hlasov) patrí **Z. Raduškovi** za príspevok o **Falklandských ostrovoch**. Na štvrtom mieste za 17 hlasov je **A. Urminský: Tatra banka má 125 rokov. R. Klíma za Príležitostná tlač – na konci cesty?** získal 14 hlasov a piate miesto. Šieste miesto za 13 hlasov získal **J. Solava** za ďalšiu časť seriálu o **Operencoch, spoločníkoch človeka – Sluka**

hôrna. Na siedmom mieste skončili dva príspevky: **Elena Minarovičová: Ikonografia na uhorských minciach toliarového obdobia (II. časť)** a **D. Evinic: Balíková pošta medzi Protektorátom Čechy a Morava a Slovenskom**; získali po 8 hlasov.

Ďalších šesť príspevkov získalo 1 až 4 hlasy.

Výhercami siedmeho kola VIII. ročníka súťaže sú **Michal Takáč, Dolný Ohaj** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 8,30 eura) a **Ing. Jozef Zahumenský z Michaloviec** (poukážka firmy Zberateľ na nákup tovaru v hodnote 5 eur).

■ 9. – septembrové KOLO SÚŤAŽE

Do 9. kola 8. ročníka našej súťaže sme pripravili tieto otázky:

1. otázka znie: Z akej slovenskej známky je fragment vyobrazený na druhej strane obálky, akú má nominálnu hodnotu a kedy bola táto cenina vydaná?

2. otázka znie: Akú výplatnú hodnotu má táto cenina po 1. júli 2009?

3. otázka znie: Napište troch autorov a názvy ich článkov, ktoré sa vám v septembrovom čísle časopisu Zberateľ najviac páčili.

Vaše odpovede s poznámkou „Súťaž“ očakávame **do 30. septembra 2009**. Za účasť v súťaži ďakujeme a tešíme sa na vaše odpovede, ohlasy pripomienky a názory.

POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Dušan Grečner, knižné ilustrácie
Otvorenie 5. septembra 2009 o 16. hod.
Galéria TYPO&ARS, Rolnícka 349,
Bratislava – Vajnory
Výstava potrvá do 22. novembra 2009

AUKCIE • BURZY STRETNUTIA

Kalendár podujatí s uvedením ich názvu, miesta a termínu konania, prípadne ďalšími informáciami, je zostavený podľa podkladov, ktoré redakcii poskytli usporiadatelia podujatia. Za obsah a znenie informácií redakcia neručí.

KLUBOVÉ STRETNUTIA

■ **BANSKÁ BYSTRICA** - FILATELIA • Dom slovenského misijného hnutia, Skuteckého 4 • Každú druhú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.00 hod. ■ **BANSKÁ BYSTRICA** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Skuteckého 36 • Každý posledný pondelok v mesiaci od 16.00 do 17.00 hod. ■ **BRATISLAVA** - FILATELIA, NUMIZMATIKA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Dobrovičova ulica 14 (Suvorovov internát) • Každú nedeľu od 8.00 do 12.00 hod. ■ **KEŽMAROK** - FILATELIA • Klub dôchodcov, ul. Martina Lányiho 1 • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **KOŠICE** - FILATELIA, TELEFÓNNE KARTY • Železničná stanica, veľká zasaďačka • Každú nedeľu od 9.00 hod. okrem sviatkov (júl, august možnosť zmeny termínov) ■ **KOŠICE** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA • Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 • Každú nedeľu od 9,00 do 12,00 hod. ■ **LEVICE** - FILATELIA, FILOKARTIA, TELEFÓNNE KARTY • Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. • CK Junior, Sládkovičova ulica ■ **LUCENEC** - NUMIZMATIKA, NOTAFILIA, TELEFÓNNE KARTY a iné • Buřet Malá ryba, L. Štúra 6 (pri Lekárni) • 1. a 3. nedeľa v mesiaci od 9,00 do 12,00 hod. ■ **MALACKY** - FILATELIA, každý posledný štvrtok v mesiaci okrem júla, augusta a decembra od 17.00 do 18.00 hod., prístavba Mestského úradu, Radnišského 2751/1, I. posch., č. 112 ■ **MARTIN** - FILATELIA • Výmenné schôdzky v DO Strojár, Vajanského nám. 2 • Každý pondelok od 18,00 hod. ■ **MARTIN** - NUMIZMATIKA • Penzión Čierna pani • Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **MICHALOVCE** - FILATELIA • Dom Matice slovenskej, Masarykova 42 • druhý pondelok v mesiaci o 17.00 hod. (okrem júla a augusta) ■ **NITRA** - FILATELIA • Akadémia vzdelávania, Sládkovičova 7 (za poštou Nitra 1) • Každú prvú nedeľu v mesiaci od 8,00 do 12,00 hod. • Dom Matice slovenskej, Dolnočermánska 737 • Párne utorky od 15.00 do 17.00 hod. • Stoly a vstup na oboch miestach bezplatne ■ **NOVÉ MESTO nad Váhom** - FILATELIA • Mestské kultúrne stredisko • Každý štvrtok od 18.00 hod. ■ **NOVÉ ZÁMKY** - FILATELIA • Klub dôchodcov na Podzámskej ulici I Každú druhú a štvrtú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 12.00 hod. ■ **PIEŠŤANY** - FILATELIA, NUMIZMATIKA • Centrum voľného času Ahoj, Teplická ul. 83 • Každú nedeľu od 8.30 do 10.30 hod. ■ **POPRAD** - FILATELIA • Každá prvá a tretia streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. v zasaďačke pošty Poprad 2 (pri stanici ŽSR) na 2. posch. ■ **PREŠOV** - FILATELIA • Posádkový klub, Mukačevská 20, Sídlisko III • Každý štvrtok od 16.00 do 19.00 hod. a každú nedeľu od 10.00 do 12.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - FILATELIA • Stretnutia spojené s výmenou materiálu • Dom kultúry • Kultúrne a spoločenské stredisko • Každý pondelok od 17.00 do 19.00 hod. ■ **PRIEVIDZA** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou numizmatického materiálu • Dom kultúry • Kultúrne a spoločenské stredisko • Každá prvá streda v mesiaci od 16.00 do 18.00 hod. ■ **RUŽOMBEROK** - FILATELIA • Liptovské múzeum • Každý druhý a štvrtý štvrtok v mesiaci (okrem prázdnin) - október až

marec od 17.00 hod., apríl až september od 18.00 hod. ■ **SPIŠSKÁ NOVÁ VES** - FILATELIA • klubové stretnutia Centrum voľného času ADAM, Levočská 14 • každý páry týždeň vo štvrtok o 16.00 hod., okrem júl-august ■ **TREŇČÍN** - FILATELIA • Kultúrne centrum Dlhé Hony, ul.28. októbra 2/1168 • Každú nedeľu v mesiaci od 9.00 do 11.30 hod. okrem Veľkej noci a Vianoc. V auguste 2-týždňová dovolenka ■ **TREŇČÍN** - NUMIZMATIKA • Stretnutia spojené s výmenou v Dome armády • Každý tretí štvrtok v mesiaci od 16.00 hod. (okrem veľkých prázdnin) ■ **TRNAVA** - KF Trnava • Zborová sieň ECAV (vedľa ev. kostola), Nám. SNP I Každý štvrtok od 16.00 do 17.00 hod. ■ **VRANOV n / Toplou** - VŠETKY ZBERATELSKÉ ODBORY • Vináreň Tibava, Duklianskych hrdinov 1235 • Každú prvú nedeľu po 15. v mesiaci od 10.00 do 12.00 hod. okrem prázdnin a sviatkov • Kontakt: ☎ 0905 547 950, 0911 547 950 ■ **ŽILINA** KF Žilina • Dom Matice slovenskej, Holého 11 • Každú nedeľu od 9.00 do 12.00 hod. ■

REGIONÁLNE PODUJATIA

➔ 5. september 2009 BRATISLAVA

VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 12.00 hod. Info: Jozef Morávek, ☎ 0903 474 897, e-mail: mince.znamky@azet.sk

➔ 12. september 2009 BRATISLAVA

CELOŠTÁTNE VÝMENNÉ STRETNUTIE filatelistov a numizmatikov, Kultúrny dom Dúbravka, Saratovská 2/A, 8.00 – 12.00 hod. Ing. Ludovít Böhm ☎ 02/4320 5360.

➔ 12. september 2009 POPRAD

BURZA – FILATELIA, POHLADNICE, MINCE, Veľká sála stredného odborného učilišťa, Okružná ul, Poprad od 7.00 do 13.00. ☎ 052/7742531, 0903 840010.

➔ 13. september 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, filatelia, filokartia, numizmatika, INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➔ 19. september 2009 MALACKY

JESENNÁ ZBERATELSKÁ BURZA všetkých zberateľských odborov, Školská jedáleň ZŠ Dr. Déreya, Ul. gen. M. R. Štefánika 7, od 8.00 do 12.00 hod.

➔ 26. september 2009 RUŽOMBEROK

STRETNUTIE ZBERATELOV - BURZU v Gymnázium sv. Andreja prioriada KF 53-02.

➔ 3. október 2009 BRATISLAVA

MEDZINÁRODNÉ VÝMENNÉ STRETNUTIE ZBERATELOV, mince, pohľadnice, bankovky, odznaky, vyznamenania, TK, etikety, vreckové kalendáre, pivové suveníry, modely. Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21, 8.00 – 15.00 hod. ☎ 02/4437 3763, 4437 2620, www.skvajnorska.sk

➔ 4. október 2009 ŽILINA

MEDZINÁRODNÉ HOBBY STRETNUTIE, všetky zberateľské odbory, INGEO, Bytčická 16, od 7.00 hod. ☎ 041/421 2977, 0904 526 563, www.antikkam.sk

➤ 17. október 2009 POPRAD

PODTATRASNÁ FILATELISTICKÁ BURZA, Stredná združená škola, Okružná ul., od 7.00 do 12.00 hod. Info: Josef Raňčák, Štúrova 126/5, 058 01 Poprad, ☎ 0907 949 956.

➤ 17. október 2009 PREŠOV

BURZA ZBERATELOV, Posádkový klub, Mukačevská 20, sídl. 3, 8.00 – 12.00 hod., info: Ing. L. Vajčovec, Cintorínska 3, 080 06 Prešov, ☎ 051/ 776 4730, 0918 493 286, mail: lubova@pobox.sk

➤ 18. október 2009 NITRA

HOBBY STRETNUTIE ZBERATELOV RÔZNYCH ODBOROV, Internát SPÚ Mladost na Štúrovej ul. (za bývalými mlynni pri rieke). ☎ 037/6528 311, 037/7331 647 od 19.00 do 20.00 hod.

➤ 31. október 2009 TRENČÍN

BURZA STAROŽITNOSTÍ A ZBERATELSKÝCH PREDMETOV, EXPO CENTER, a.s., Pod sokolicami 43, 7.00 – 12.00 hod., info: ☎ 032/ 651 52 03, 0905 267 519, www.antikmedia.sk

INZERCIA

■ **FILATELIA CLUB** Dolný Ohaj (okr. NZ) – výmena známok ☎ 0907 777 165, e-mail:ohaj@post.sk, www.filateliacub.host.sk Z-235

■ **PONUKA ZNÁMOK A MINCÍ**. www.filatelia-album.sk Z-236

■ **HLADÁM** obálky slovenských firiem s priamo natlačenou „R-nálepku“, ponúkните aj jednotlivé kusy. ☎ 0908 94 33 35. Z-237

■ **KÚPIM** staré pohľadnice Humenné (Homonna) a okolie, Nové Mesto n/Váhom (Vágújhely) a okolie. Peter Kolesár, M.R. Štefánika 26, 915 01 Nové Mesto n/Váhom. e-mail: kolesar.peter@post.sk, ☎ 0908 420 530 Z-238

■ **KÚPIM** pohľadnice Stupavy a Mástu. Kontakt: stupava@stupava.com, ☎ 0903 936 829 Z-239

■ **KÚPIM** alebo **VYMENÍM** staré pohľadnice a fotografie Trnavy (Nagyyszombat, Tyrnau) a blízkeho okolia. ☎ 0905 965 523, info@dretdos.sk Z-240

■ **KÚPIM** prvú známku sveta (Black Penny). Ponuky na (0907 891455 alebo na marian_kovac@post.sk sken s opisom Z-241

■ **PREDÁM** známky a celiny šport ZSSR a Poľsko (staršie) a LOH celý svet. ☎ 036/622 7340 Z-242

■ **PREDÁM** nepoužitú špec. ochrannú pevnú škatulu (spodnú s výklop. stranou a vrchnú) na filat. exponát, potiahnutá látkou, poctivá remeselnícka práca (12 eur + R-poštovné). Obrázok a rozmery zašlem e-mailom. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-243

■ **KÚPIM** použité, nepoškodené slovenské TK, dobíjacie kupóny, prepaid-karty a pod., na ktorých su už duálne spoločne vyznačené slovenské koruny aj eurá. ☎ 0908/14 65 59 alebo domena-eu@post.sk Z-244

■ **DOPLNÍM** Uhorsko, Maďarsko do r. 2000. **PREDÁM** aj kompletne zbierky (★★, ☉) týchto krajín. ☎ 047/ 4326637, 0910 551044 Z-245

■ **KÚPIM** listiny s natlačenými, alebo nalepenými kolkami i také, ktoré boli vyradené zo súdnych, obecných a iných archívov. Mám záujem hlavne o listiny z územia Slovenska z rokov 1938-1953. Dušan Evinic, Poľská 4, 040 01 Košice e-mail: dusan.evinic@mail.t-com.sk Z-246

■ **DOPLNÍM** vydania k OH-2008 (Čína a ostatný svet, zn.★★, TL), ako aj EUROPA/CEPT 1993-2009 (zn.★★, TL, zošitky) rôz-

ných štátov podľa chybenky, e-mail: travelers@atlas.sk Z-247

■ **HLADÁM** odznaky Výstup na Rysy 1959, 1960/II, 1968/II, 1988/1. Anton Pašteska, Bernolákova 2423/24, 901 01 Malacky, ☎ 034/772 3616 Z-248

■ **HLADÁM** ☉ háročky ČSR H2273-75, 2671, 2545-48, 2808, 2704 oba, 2795+2797, 2860, 2864-65 oba, 2859, 2671. Slovenské tlačie 15PtB, 20, 21PtA, 23, 26, 28PtB, 33PtB výmenou za ☉ Svajčiarsko, Nemecko a ★ Austráliu a KÚPIM na dobierku katalóg ČSR+ČR+SR špeciál do konca roka 2008. Ivan Roudenský, Poste restante 062 01 Starý Smokovec Z-249

■ **DOPLNÍM** vašu zbierku ★★ známok Španielska, Monaka, Vatikánu, Francúzska a Maďarska z rokov 1960-2005. Chybenka podľa katalógu Michel. ☎ 052/452 4871 Z-250

■ **PREDÁM** tel. karty Slovenska a zápalkové škatulky. M. Halász, Ovrúcká 12, 040 22 Košice e-mail: milhal@centrum.cz Z-251

■ **PREDÁM, KÚPIM** alebo **VYMENÍM** pamätne 2-eurové mince všetkých štátov eurozóny v kvalite 0/0, PP a ťažný materiál. e-mail mstribrnsky@r3.robnurnet.sk, tel: 0905 403 408 Z-252

■ **PREDÁM** nemecké kolónie, bohatý výber, aj iné európske štáty a pohľadnice. Podrobne na www.filatelia-znamka.sk. Ing. M. Blahuta, J. Stanislava 5, 84105 Bratislava, ☎ 0910 22 21 35 Z-253

■ **PREDÁM** komplet prvých desať ročníkov (1995 – 2004) mesačníka Zberateľ. Cena 130 eur ☎ 0908 027 603, 056 64 244 71 Z-254

■ **KNIHU** Piešťany v zrkadle historických pohľadnic možno objednať na adrese: Balneologické múzeum, PhDr. Vladimír Krupa, 921 01 Piešťany, tel: 033/ 762 1334, mail: krupa.vladimir@zupa-tt.sk ; alexurminsky@gmail.com Predajná cena 25 € + dobierka. Pri záseleke dvoch a viac kusov bez poštovného. Z-255

■ **KÚPIM** za dvojnásobok alebo **VYMENÍM** (z lokality Zemplín) tieto turistické známky: č.23 - Žiarska chata do r. 2005, č.93 - (nie 96) Východná vysoká, č.94 - Jahňací štít do r. 2006, č.97 - Slavkovský štít do r. 2006, č.98 - Predné Solisko do r. 2006, č.157 - Vlkolíncev - dedičstvo (s makkenom na e), Výročné 2004: Hody Rajceke Teplice, Vydra Čierny Balog, 70 rokov Bilikovej chaty, VIII. roč. Country folk fest Liptovský Hrádok (nie country), Športovo-zábavný deň – Víťaz; Výročné 2008 20 rokov N. P. Malá Fatra, Putovná 2004 Terchová. ☎ 0908 027 603, 056/64 244 71 Z-256

■ **KÚPIM** R-nálepky s poradovým číslom 1 alebo vymením za zberateľský materiál. Ladislav Iván, Malé Domky 12, 034 01 Ružomberok ☎ 044/ 432 8189, e-mail: lacovian@naex.sk Z-257

■ **VYMENÍM** za odznaky, mince, bankovky alebo predám vzácné pivové etikety zaniknutého košického pivovaru BAUERNEBL rôzne druhy a viac kusov. ☎ 055/ 623 4138, 0908 108 287. Z-258

■ **PREDÁM** zbierku 77 ks futbalových odznakov SLOVAN Bratislava z r. 1919-1999. Slov. numizmatická spoločnosť, Hlavná 68, 040 01 Košice, ☎ 055/678 7054 večer. Z-259

■ **KÚPIM** akékoľvek doklady pošty s pečiatkou Boleráz, príp. Běláháž. ☎ 0907 891455 Z-260

■ **KÚPIM** ★★ slovenské automatové známky z roku 2005, AT 1/19, AT 1/20 prichter@pobox.sk ☎ 0903 671 851 Z-261

■ **KTO DOPLNÍ ZSSR** do roku 1991? KÚPIM známky s motívom amerických prezidentov ☎ 0911 283349 Z-262

■ **PREDÁM** časopisy FILATELIE roč. 1962-72, 1962-64 viazané. ☎ 0902 304 768 Z-263

www.postoveznamky.sk

aktuálne burzy, výstavy, aukcie a iné podujatia, najnovšie poštové známky, odborné články + možnosť upozornovania na blížiacu sa burzu a ďalšie podujatia
www.postoveznamky.sk

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Zberateľské materiály a pomôcky ponúkané v tejto rubrike možno zakúpiť v predajni ZBERATEĽ alebo ich objednať písomne, e-mailom, prípadne aj telefonicky (➔ pozri informácie na 2.strane) **Novozaradené položky sú zvýraznené.**

ZNÁMKY / HÁRČEKY / BLOKY - rôzne námety ★★

Azerbajdžan 2009, Motýle, 2 zn.

€/ Sk
1,49 / 45,-

Bielorusko 2009, Rok Zeme, H 1,82 / 55,-
Bielorusko 2009, 65. výr. oslobodenia, H 0,99 / 30,-
 Bielorusko 2009, Kvety, 2 zn. 2,26 / 68,-
 Belize (Cayes of Belize) 1985, Vraký lodí, Bl. 1 5,99 / 180,-
 Belize 1985, J. J. Audubon (prírodovedec) 6,63 / 200,-
 – 200 r. narodenia Bl. 67
Gibraltár 1986, 100 rokov prvej známky, Bl 9 1,82 / 55,-
Irak 1982, MS vo futbale v Španielsku, Bl 36 2,79 / 84,-
Irak 1984, S. Hussein, Bl 38 3,98 / 120,-
Jordánsko 1970, Vianoce, 793-796 1,49 / 45,-
Jordánsko 1970, Šport, 780-785 7,27 / 220,-

Južná Afrika 1979, 100 r. vojny s kmeňom Zulu, 556-558 1,16 / 35,-
Južná Afrika 1979, 100 r. vojny s kmeňom Zulu, Bl 7 2,--- / 60,-
Južná Afrika 1980, Umenie – P. Wenning, 569-570 0,66 / 20,-
 Litva 2009, Europa – Rok astronómie, 2 zn. 2,82 / 85,-
 Maďarsko 2009, Ochrana polárnych oblastí, 4 zn. 4,20 / 126,-
 Maroko 1974, Vzácné hist. predmety, 772-773 2,15 / 65,-
 Nigéria 1983, Svetový rok komunikácií, 417-420 1,60 / 48,-
 Nigéria 1983, Lov ryb, 421-424 1,80 / 54,-

Palau 1983, Vianoce, 24-28 2,72 / 82,-
 Palau 1983, Vydolenie kpt. Wilsona, 29-36 3,65 / 110,-

Papua New Guinea 1985, Ceremoniálne stavby, 492-495 2,15 / 65,-
 Papua New Guinea 1986, 60. nar. Alžbety II., 520-524 3,65 / 110,-
 Pitcairn 1981, Kráľovská svadba, 209-211 0,99 / 30,-
 Pitcairn 2003, 22 rokov zásobovania lodami Blue Star, Bl. 32 4,15 / 125,-
 Pitcairn 2004, Kráľovská fregata HMS Pitcairn, Bl. 35 4,50 / 135,-
 Pitcairn 2007, WWF – chránené vtáky, 4 zn. 6,14 / 185,-
 Poľsko 2009, Europa – Rok astronómie, 1 zn. 1,49 / 45,-
 Rusko 2009, N. V. Gogol – 200. výr. narodenia, 2 + H 2,82 / 85,-
 Rusko 2009, A. S. Popov – 150. výr. narodenia, H 1,20 / 36,-
Rusko 2009, Zbrane, 4 zn. 2,19 / 66,-
Rusko 2009, Ladoborce, 4 zn. 2,19 / 66,-
Rusko 2009, Katarína I., H 1,99 / 60,-
Rusko 2009, Peter I., H 1,66 / 50,-
Rusko 2009, Europa – Rok astronómie, 1 zn. 0,60 / 18,-
Rusko 2009, Hydrometeorológia, 2 zn. 0,99 / 30,-
 Rwanda 1965, UIT – výročie telekomunikácií, Bl. 4 2,65 / 80,-
 Rwanda 1977, Sonda Viking na Marse, Bl. 78 23,00 / 692,-
 Severný Jemen 1968, K. Adenauer, 734-736 7,50 / 226,-
 Slovinsko 2009, Záchrana polárnych oblastí, H 1,65 / 50,-
 Srbsko 2009, Ochrana životného prostredia – polné hľadavce, 4 zn 4,15 / 125,-
 Srbsko 2009, Ochrana životného prostredia, Národné parky, 2 zn. 2,15 / 65,-
 Srbsko 2007, Šport – kone, 4 zn. 3,80 / 115,-
Srí Lanka 1973, Nástenné malby, 433-436 3,58 / 108,-
 S. Tomé e Príncipe 1979, Kvety, Bl. 33 7,96 / 240,-
S. Tomé e Príncipe 1980, LOH Moskva, Bl 43 3,98 / 120,-
Sýria 1960, Medzinár. veľtrh, Bl V3 2,32 / 70,-
 Togo 1962, Návšteva prezidenta v USA, Bl. 9 4,31 / 130,-
 Togo 1964, Kampaň na záchranu Núbijských pamiatok, Bl. 14 2,65 / 80,-
 Tuvalu 2000, WWF – Žraloky, 862-865 1,99 / 60,-
 Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, 2 zn. 2,15 / 65,-
 Ukrajina 2009, Ochrana ľadovcov, PL (8+K) 8,13 / 245,-
 Ukrajina 2009, N. V. Gogol – 200. výr. narodenia, H (2 zn.) 1,20 / 36,-
 Ukrajina 2009, ZOO Kyjev, H 1,20 / 36,-
Ukrajina 2009, T. Ševčenko, 3 zn. 1,49 / 45,-
 Vietnam 2008, Sladkovodné ryby, 3 zn. 2,15 / 65,-
 Vietnam 2008, LOH Peking, 4 zn. 2,49 / 75,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

AKCIA

Čarovný svet lokomotív

Jedinečná ponuka pre zberateľov a obdivovateľov železných tátošov.

V ponuke je 14 rôznych súborov, ktoré sú zložené z rôznych dvojíc známok, rôznych sérií. Známkysa v súboroch neopakujú. Časť súborov je vyobrazených na tretej strane obálky.

1. Bequia, Bequia-Grenadines of St. Vincent 18 známok 3,60 / 108,-

- 2a Grenadines of St Vincent 16 známok 3,20 / 96,-
- 2b Grenadines of St. Vincent 16 známok 3,20 / 96,-
- 3a Nevis 16 známok 3,20 / 96,-
- 3b Nevis 14 známok 2,80 / 84,-
- 4a St. Lucia 20 známok 4,--- / 120,-
- 4b St. Lucia 20 známok 4,--- / 120,-
- 5a St. Vincent 14 známok 2,80 / 84,-

- 5b St. Vincent 12 známok 2,40 / 72,-
- 5c St Vincent, Union Isl. – Grenadines of St. Vincent 16 známok 3,20 / 96,-
- 6a Tuvalu, Nui-Niutao, Funafuti, Nukulaelae 18 známok 3,60 / 108,-
- 6b Tuvalu, Nui, Nui tao, Nukulaelae 18 známok 3,60 / 108,-
- 7a Union Isl., Bequia – Grenadines of St. Vincent 18 známok 3,60 / 108,-
- 7b Union Isl., Bequia – Grenadines of St. Vincent 18 známok 3,60 / 108,-

Západný Berlín

		€ / Sk
544-547	Nemecké lode	1,80/ 54,-
548	Deň evanjelikov	0,30/ 9,-
549	Medzinárodná rozhlasová výstava (IFA)	1,15/ 35,-
550	100 rokov nemeckého patentového úradu	0,95/ 29,-
551	Európska umelecká výstava	0,55/ 17,-
552-555	25. výr. znovuo tvorenia akvária	2,30/ 69,-
556-559	Lučné kvety	1,70/ 51,-
560	BI 6 Vianoce 1977	0,50/ 15,-
561	100. výr. nar. skladateľa W. Kolla	0,70/ 21,-
562	75 rokov americkej obchodnej komory v Nemecku	0,85/ 26,-
563-566	Letectvo	2,30/ 69,-
567-568	Pomoc športu	1,40/ 42,-
569	150. výr. nar. očného lekára A. Graefa	0,35/ 11,-
570	200. výr. nar. cvičiteľa L. Jahna	0,45/ 14,-
571	MS v plávaní	0,70/ 21,-
572	100. výr. nar. maliara K. Hofera	0,50/ 15,-
573-576	Lesné kvety	1,70/ 51,-

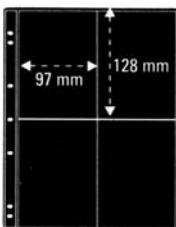
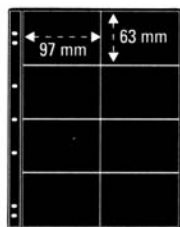
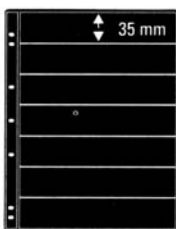
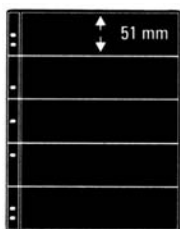
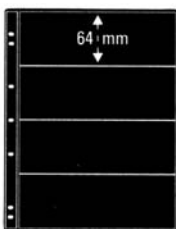
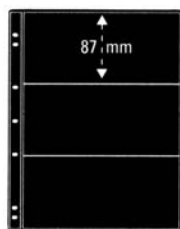
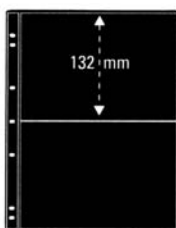
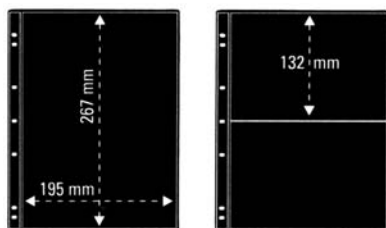
577	Otvorenie štátnej knižnice	0,85/ 26,-
578-580	Berlínske pohľady II	1,45/ 44,-
581	BI 7 Vianoce 1978	0,55/ 17,-
591	Otvorenie medzinárodného kongresového centra	0,70/ 21,-
592-595	Letectvo	2,40/ 72,-
596-597	Šport	1,35/ 41,-
598	100 rokov spolkovvej tlačiarne Berlín	0,95/ 29,-
599	Majstrovstvá sveta v lukostrelbe	0,50/ 15,-
600	Medzinárodná rozhlasová výstava (IFA)	0,65/ 20,-
601	250. výr. nar. filozofa M. Mendelssohna	0,75/ 23,-
602	300 rokov botanickej záhrady v Berlíne	0,50/ 15,-

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Listy do krúžkového zakladača zn. PRINZ

z čiernej plastickej fólie s rôznym počtom riadkov (1 – 7), s celošírkovými priesvitnými okienkami na vkladanie poštových známok a s delenými okienkami na zasúvanie telefónnych kariet a poštových lístkov.
Využitelná plocha 195 x 267 mm.

Cena za 1 ks ľubovoľného vyhotovenia 0,86 € / 26 Sk

Krúžkový zakladač s kazetou na albumové listy A 4 v euroobale

Albumové listy so známkami sú uložené prehľadne a bezpečne.

Povrch je z hnedej plastickej fólie

Krúžkový zakladač 9,46 € / 285 Sk

Kazeta 9,79 € / 295 Sk

Cena za komplet 18,25 € / 550 Sk

Názov krajiny (samolepka) 0,82 € / 25 Sk

NOVINKY

Celofarebný špecializovaný katalóg SLOVENSKO 1993-2008. 224 strán, všetky vydania oficiálneho vydavateľa poštových cenín Slovenska a ďalších predmetov zberateľského záujmu
á 13,90 € / 419,- Sk

ZBERATEĽ: SLOVENSKO 1939 – 1945, celofarebný, ceny v eurách 1,60 €

Perové dosky

Originál Schaubek (modré, vínočervené)
– použité, zachovalé á 28,54 € / 860,- Sk
Bez nápisu Schaubek (modré, vínočervené, zelené, čierne) – nové á 21,57 € / 650,- Sk

Monografie čs. známok

č. 3 Výplatné známky 1923-1939 8,29 € / 250,- Sk
č. 4 Letecké, novinové, dopl. 1918-1939 7,63 € / 230,- Sk

STÁLA PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Katalógy

Špecializované netto katalógy ZBERATEĽ – SLOVENSKO

(známky, celiny, FDC, COB, CDV, NL, ZZ, CSO, CM, PT):

Roky 1993-1994	1,90 € / 57,-
Roky 1995-1996	1,90 € / 57,-
Roky 1997-1998	1,90 € / 57,-
Rok 1999	1,25 € / 38,-
Roky 2000-2001	1,90 € / 57,-
Rok 2002	1,25 € / 38,-
Rok 2003	1,25 € / 38,-
Rok 2004	1,25 € / 38,-
Rok 2005	1,25 € / 38,-
Rok 2006	1,25 € / 38,-
Rok 2007	1,25 € / 38,-
Rok 2008	1,25 € / 38,-

Známky základného radu Slovensko 1939-1945
sú v stálej ponuke firmy Zberateľ

O. Földs: Slovensko 1939 – 1945, špecializovaný
katalóg známok a celín 12,94 € / 390 Sk
Príloha: číslovaná PT so známkou z háčrečka Detom

Euro-Katalog, mince a bankovky 2009, Leuchtturm von Farbe,
420 str., všetky vydania štátov Eurozóny 7,50 € / 225,-

Novotný: Mince Jozefa I. 1705-1711 a Františka II. - Rákocziho 1703-1711	6,47 € / 195,-
Novotný: Mince Karla VI. 1711-1740, I. vydanie	8,79 € / 265,-
Novotný: Mince Márie Terézie 1740-1780 (II. doplnené vydanie 2001)	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Františka Lotrinského, (1745-67), (1766-80)	8,29 € / 250,-
Novotný: Mince Jozefa II 1765-1790 a Leopolda II 1790-1792	7,96 € / 240,-
Novotný: Mince Františka I. 1792-1835	13,24 € / 399,-
Novotný: Mince Ferdinanda V. (1835-1848), 2006	6,14 € / 185,-
Novotný: Mince Františka Jozefa I. (1848-1916), nové vydanie r. 2006	12,95 € / 390,-
Novotný: Mince Leopolda I. (1657-1705)	10,95 € / 330,-
Novotný: Papierové platidlá ČSR 1918-92, ČR+SR 1993-2007	12,11 € / 365,-

Kol. autorov: Mince Františka II., 1792-1835 6,47 € / 195,-

Ponúkame albumové listy, Pofis aj formátu A 4:

- s nápisom SLOVENSKO	0,16 € / á 5,-
- bez nápisu	0,13 € / á 4,-
- so štvorčekovou podtlačou (len formát Pofis)	0,13 € / á 4,-

Dr. U. Ferchenbauer: Österreich 1850-1918,
6. vydanie, 2000 150,-/4519,-

Zásobníky na známky, havidky

Zásobník Lindner, A 4, čierne listy,	
16-listový	16,26 € / 490,-
30-listový	25,90 € / 780,-

Havidky čierne, šírka 28, 32, 35, 38, 40, 50, 52,
59, 60, 70, 85, 90 mm - balíček 1,99 € / 60,-

Havidky čierne na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x180 mm	- ks	0,49 € / 15,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Havidky biele na PL:

ležaté, veľkosť 170x120 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 120x170 mm	- ks	0,49 € / 15,-
stojaté, veľkosť 135x185 mm	- ks	0,63 € / 19,-
ležaté, veľkosť 185x135 mm	- ks	0,63 € / 19,-

Zásobníky na mince

Zásobník 10-listový, možnosť doplnenia
listov (3 alebo 4 otvory) 12,11 € / 365,-

Náhradné listy

12-okienkové 55x53 mm	- 1 list	0,99 € / 30,-
20-okienkové 41x42 mm	- 1 list	1,09 € / 33,-
30-okienkové 31x35 mm	- 1 list	1,16 € / 35,-

Zásobníky na FDC (celistvosti)

Do veľkosti 190 x 120 mm. Dosky sú z plastovej fólie,
vatované. Fóliové listy (50 ks) sa plnia zhora
a obsahujú čiernu papierovú vložku.
Farby: zelená, modrá, čierna a červená 12,94 € / 390,-

Pinzety a lupy

Pinzeta Prinz-Solingen alebo Lindner (špicatá,
lopatkovitá alebo okrúhla), kus 2,82 € / 85,-
Pinzeta Lindner, lopatkovitá zahnutá 5,14 € / 155,-
Pinzeta lopatkovitá alebo špicatá, dĺžka 150 mm 8,63 € / 260,-
Ďalšie lupy podľa Zberateľa 9, 10/2005
alebo na www.zberatel.com

Filatelistické nálepky

Nálepky firmy LINDNER 1000 ks - balíček á 2,12 € / 64,-

Obaly na albumové listy

Formát A 4 (tzv. Euroobal) - 10 ks 0,49 € / 15,-

PONUKA ALBUMOVÝCH LISTOV

SLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1993	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,06 / 32,-	3,98 / 120,-
1994	0,63 / 19,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
1995	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,59 / 48,-	5,80 / 175,-
1996	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,79 / 54,-	6,47 / 195,-
1997	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1998	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
1999	0,69 / 21,-	2,48 / 75,-	1,95 / 59,-	8,13 / 245,-
2000	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,59 / 48,-	6,14 / 185,-
2001	1,06 / 32,-	3,15 / 95,-	1,59 / 48,-	7,13 / 215,-
2002	0,73 / 22,-	2,48 / 75,-	2,48 / 75,-	9,46 / 285,-
2003	0,92 / 28,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	10,12 / 305,-
2004	0,56 / 17,-	2,15 / 65,-	1,75 / 53,-	7,30 / 220,-
2005	0,59 / 18,-	2,25 / 68,-	2,15 / 65,-	8,13 / 245,-
2006	0,69 / 21,-	2,29 / 69,-	2,25 / 68,-	8,36 / 252,-
2007	1,12 / 34,-	3,65 / 110,-	1,79 / 54,-	5,47 / 165,-
2008	1,33 / 40,-	4,32 / 130,-	2,99 / 90,-	9,46 / 285,-

**I.časť : základné známky a hárčky,
II.časť : PL, varianty popónov a známky z hárčekov**
Pri objednaní prosíme vždy uviesť ročník, jeho časť (I. alebo II.) a formát (Pofis alebo A 4) !
Listy ponúkame bez zasklenia (BZ) a zasklené (Z).
Formáty: Pofis a A 4. Ceny sú rovnaké!

SLOVENSKO 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 17 listov	
BZ 4,48 / 135,-	Z 14,10 / 425,-

PROTEKTORÁT ČECHY A MORAVA 1939-1945 € / Sk	
základný rad, 12 listov	
BZ 2,15 / 95,-	Z 10,62 / 320,-

ČESKOSLOVENSKO 1918-1939 € / Sk	
základný rad, 32 listov	
BZ 8,49 / 256,-	Z 26,55 / 800,-
Letecké, Novinové, Doplatné, SO... základný rad	
BZ 3,71 / 112,-	Z 11,61 / 350,-

Čisté albumové listy A4 s nápisom	
Československo, Slovensko, Slovensko 1939-1945, Protektorát Čechy a Morava 1939-1945, Československo 1919-1939 Česká republika	
kus 0,16 / 5,-	

ČESKOSLOVENSKO € / Sk				
Rok	I. časť		II. časť	
	BZ	Z	BZ	Z
1945	1,59 / 48,-	5,97 / 180,-	0,59 / 18,-	0,99 / 30,-
1946	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	0,26 / 8,-	0,99 / 30,-
1947	0,53 / 16,-	1,82 / 55,-	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-
1948	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-
1949	0,79 / 24,-	2,65 / 80,-	0,53 / 16,-	2,15 / 65,-
1950	1,06 / 32,-	3,81 / 115,-	-	-
1951	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1952	1,85 / 56,-	6,30 / 190,-	-	-
1953	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1954	1,12 / 34,-	3,81 / 115,-	-	-
1955	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	-	-
1956	1,06 / 32,-	3,65 / 110,-	-	-
1957	1,32 / 40,-	4,64 / 140,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1958	1,32 / 40,-	4,48 / 135,-	0,53 / 16,-	1,65 / 50,-
1959	1,39 / 42,-	4,64 / 140,-	-	-
1960	1,59 / 48,-	5,47 / 165,-	-	-
1961	1,85 / 56,-	5,80 / 175,-	-	-
1962	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	0,63 / 16,-	1,82 / 55,-
1963	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1964	1,59 / 48,-	5,31 / 160,-	-	-
1965	2,15 / 65,-	7,46 / 225,-	-	-
1966	2,15 / 65,-	7,13 / 215,-	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-
1967	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	1,65 / 50,-	5,64 / 170,-
1968	2,48 / 75,-	8,63 / 260,-	3,65 / 110,-	11,61 / 350,-
1969	1,72 / 52,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1970	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	3,98 / 120,-	12,94 / 390,-
1971	1,59 / 48,-	5,64 / 170,-	2,65 / 80,-	9,29 / 280,-
1972	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-
1973	1,59 / 48,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1974	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,04 / 182,-	19,08 / 575,-
1975	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	6,30 / 190,-	19,75 / 595,-
1976	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,99 / 60,-	6,97 / 210,-
1977	1,82 / 55,-	6,97 / 210,-	6,47 / 195,-	21,57 / 650,-
1978	1,99 / 60,-	7,80 / 235,-	2,48 / 75,-	7,80 / 235,-
1979	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1980	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1981	1,82 / 55,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1982	2,32 / 70,-	8,46 / 255,-	2,82 / 85,-	9,79 / 295,-
1983	1,65 / 50,-	6,47 / 195,-	2,82 / 85,-	9,12 / 275,-
1984	1,65 / 50,-	6,30 / 190,-	3,15 / 95,-	10,78 / 325,-
1985	1,85 / 56,-	6,47 / 195,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1986	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	3,48 / 105,-	11,61 / 350,-
1987	1,49 / 45,-	5,14 / 155,-	3,98 / 120,-	13,11 / 395,-
1988	2,15 / 65,-	7,80 / 235,-	2,98 / 90,-	10,29 / 310,-
1989	1,49 / 45,-	4,97 / 150,-	1,49 / 45,-	5,80 / 175,-
1990	1,12 / 34,-	4,14 / 125,-	1,92 / 58,-	6,80 / 205,-
1991	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	2,65 / 80,-	8,46 / 255,-
1992	0,79 / 24,-	2,82 / 85,-	0,65 / 46,-	5,80 / 175,-
L,D,N	3,45 / 104,-	10,78 / 325,-	2,92 / 88,-	9,12 / 275,-

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

SEPTEMBROVÁ PONUKA FIRMY ZBERATEĽ

Ukážky z dnešnej ponuky námetových emisií ★★ (str. 40)

ПОБЕДЫ РУССКОЙ АРМИИ В ПОЛТАВСКОМ СРАЖЕНИИ

И.Г. Ташаев, Петр I в Полтавском бунте, 1720-е гг. ГРМ